

NE TIKROVĖS DRUMZLĖS, O IDEALO ŠVIESOJ

Ištraukos iš Ateitininkų Federacijos vado dr. J. Girniaus kongresinės paskaitos "Ateitininkų idėjiniai pagrindai ir laiko uždaviniai", skaitytos liepos 4 d. Toronte, Kanadoj.

Atvirybė plati, kaip tikrovė, bet drumstai kontrastinga. Iš tikrovės šviesi, kaip idealas, bet iš mūsų reikalaujanti visko — savęs pačių.

Atvirumo sąvoka neatvira, nes ji savyje gali slėpti ne tik skirtingus, bet ir priešingus dalykus. Intelektualinė atvirybė — tiesos alkis, kuris nesibaimina nieko pažinti. Mokslinė atvirybė — žmogaus meilė, kuri nesibaimina su niekuo kalbėti. Tai skirtingi, bet neprieštaraujantys atvirybės aspektai. Tačiau atvirybė gali būti ir tiesiog prieštaranga. Vienu atveju ji yra suklupimas prieš tikrovę, plaukimas su srove ir noras nebūti ko nors reikalaujamam, būti paliktam ramybėje. Tai atvirybė, kurioje alsuoją jau mirtis. Gyvenimo atvirybė, priešingai, tikrovę kritiškai vertina ir nesibaimina reikalavimų. Tai atvirybė, kuri tikrovę nušviečia idealu. Iš esmės ji yra atvirumas sau pačiam — išpažintinis atvirumas. Atviriausi esame išpažintys, kai ne savimi grožimės (lyg veidrodyje) ir ne aplinkybėmis teisinamės, o nuogai į save pažvelgiame — tokie menki, ir tačiau ne kitų, o savo pačių kalte. Tokie esame, bet ne tokie norime būti, ir tada ryžtamės atnaujinti save. Kaltę prisilegia, bet ryžtis iš jos pakilti mus išlaisvina naujai atečiai.

Tokia ir šio kongreso prasmė — prirašėme jam pageidavimų ne mažiau, kaip draugėn sudėjus Vatikano susirinkimą. Jungtines Tautas ir pridėjus, bet pakaks atvirai pažvelgti į save — ne tikrovės drumzlėse, o idealo šviesoje.

Bažnyčios atsiskleidimas moderniam pasauliui — tai ieškojimas vienybės tarp religijos ir kultūros. Naujaisiais amžiais religija ir kultūra iš tiesų taip išsiskyrė, kad nūnai, Ch. Dawsono žodžiais, kultūra tapo kūnu be sielos, o religija tęsia savo izoliuotą egzistenciją kaip dvasia be kūno. Tai lygiai nelemta abiems šalims.

Gyvybiškai svarbu civilizaciję pažangą atremti į dvasines-moralines versmes, kad techninis žemės viešpatavimas neužgožėtų žmogaus rūpesčio savi mi pačiu. Tačiau siekti religijos ir kultūros ryšio viduramžine forma tereikėtų gilinti prarają, o ne užgrįsti. Naujaisiais am-

žiais kultūra laimėjo pasaulietinį savarankiškumą ir jo nebeatsizadės. Šiandien praregime, kad ir pačiu krikščioniškuoju žvilgsniu nėra ko baimintis kultūros laimėto savarankiškumo. Ne pats kultūros savarankiškumas plėtojamas, o tik žmonių tolimas nuo Dievo buvo sutapatines sekuliarizaciją su dechristianizacija.

Kaip pasaulietiška savarankia kultūra iš naujo susieti su religija, ją iš vidaus pašventinant paties žmogaus atsiskleidimu antgamtinę tikrovę? Pats žmogus yra pirminė krikščioniškosios dvasios vieta, o ne mokslinės teorijos, visuomeninės ideologijos, politinės santvarkos etc. Ne šios visos abstraktybės, o žmogus tiki ar netiki Dievą. Vienokią ar kitokią kultūrą padaro ta dvasia, kuria žmogus ją pripildo.

Bažnyčios ėjimas į dabarties pasaulį — tai visų mūsų pašaukimas suteikti moderniajai kultūrai krikščionišką dvasią.

Bet negalima kitaip moderniosios kultūros pašventinti, kaip patiemis aktyviai jai įsijungiant — į mokslus, į menus, į visus visuomeninius rūpesčius. Kultūrinis aktyvumas tampa pačiu krikščioniškojo apaštalavimo imperatyvu. Regis, tai savaime aišku, ir vis dėlto taip dažnai neregima. Kai prieš keletą metų JAV vyko diskusijos dėl permenko katalikų kultūrinio įnašo tame krašte, diskusijas baigė vienas prelatas žodžiu, kad Amerikai reikia šventųjų, ne intelektualų. Lyg intelektualai negalėtų būti šventais ir lyg tik tamsuoliai tikėtų į šventuosius! Svarbu pvz. moksle ne tik turėti savų mokslinių institucijų (jų niekada nestokota), o iš tiesų jomis įsijungti į mokslo kūrybą. Panašiai svarbu pvz. mene ne tik turėti bažnytinio meno atstovų (kur paklausa, ten visada atsiranda pasiūla), o aplamai turėti didelio meno, kuris visus pasiektų savo krikščioniškuoju įkvėpimu. Dar labiau svarbu ne tiek turėti krikščionišką visuomeninių sąjūdžių, profesinių sąjungų, politinių partijų etc., kiek

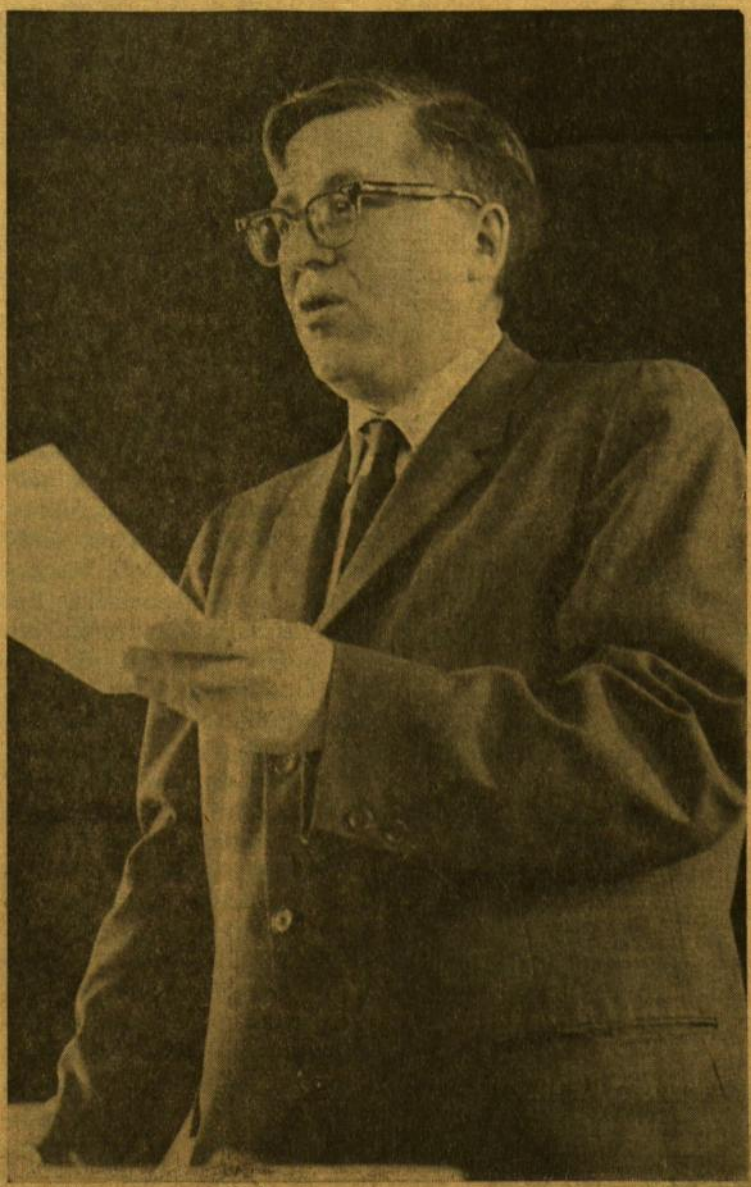
idealistiniu nusiteikimu vadovautis bendrojo gėrio reikalavimais.

Dabarties pasaulyje, kur krikščionys sudarome tik mažumą, kultūrinis aktyvumas neįmanomas be atitinkamo atvirumo. Ligi šiol krikščionis vis nemaža paralyžavo jautimasis tiesos savininkais visose srityse. Turime Kristaus apreikstąją religinę tiesą, bet tai nelaiduoja mums tiesos pasaulietinėse srityse. Pasaulietinėse srityse neturime jokios specialios pirmenybės prieš kitus — nei privilegijų, nei garantijų. Kad mokslininkas, menininkas ar visuomenininkas yra tikintis, tai dar niekuo nedaro savo srityje iškilnesni už netikintuosius. Ir netikinčiojo mokslininko, menininko ar visuomenininko laimėjimai nėra mažesni dėl to, kad jis netiki. Kultūros kūrimo lygiai visi dalyvaujame, todėl ir turime bendradarbiauti. Užsadarindami nieko nelaimėtume, tik save pačius užsklėstume.

Jautėmės visur tiesos savininkais, bet tiesą laikėme lyg laisvės varžtą. Kiek krikščionis neturi jokios pirmenybės pasaulietinėse srityse, tiek jis yra visiškai jėse laisvas. Tik Dievo žodis yra nelygstama tiesa. Bet filosofinė sistema, jokia mokslinė teorija, jokia visuomeninė ideologija nėra krikščioniui stabas. Niekas žmogiška nereikia dogmatizuoti galutinę tiesą. Niekada tiesa galutinai neišsamiama, ir galutinė tobulybė niekada nepasiekiamas. Būtų nelemtas nesu-

sipratimas vaizduotis supančiais (kaip neteisai iš šalies esame vaizduojami) ir turinčiais vis tik kitus sekti. Esame laisvi ieškoti sprendimų, nelaukdami, kol kiti kelius išbandys. Nesame pasmerkti tik vis vėlintis. Jei taip buvo, tai buvo mūsų pačių istorinė kaltė.

Niekas neužveria mūsų nuo kitų. Kiek intymai vienybė sieja tiesą ir laisvę, tiek intymai vienybė krikščioniui laisvę sieja su meile. Nėra didesnio atvirumo už meilę. Meilė peržengia visas skirtis. Kiek nuo ko be nestokoti krikščioniškos drąsos

Dr. Juozas Girnius

Nuotr. V. Maželio

siskirtume, niekas krikščioniui nėra mirtinas priešas. Jokio žmogaus nereikia baimintis, su visais privalu kalbėtis. Šis krikščioniškasis nusistatymas kultūrinį atvirumą pakelia į ekumeninį atvirumą.

Tautiškumas esmingai priklauso mūsų principams, kaip ir katalikiškumas. Išeivinėje situacijoje šis klausimas įgyja li-

cipinį žvilgį tautos klausimu — ne pliku lietuviškumui pasitenkinti, o jį įprasminti savo žmogiška gelme. Kaip jokia bendruomenė, taip ir tauta nėra stabas. Svetimas krikščioniui nacionalizmas, kuris norėtų tautą stabinti. Bet lygiai svetimas ir internacionalizmas, kuris imasi tautos nuvertinti. Anksčiau tik nacionalistai mums prikaišiojo, kad statome Dievą aukščiau tautos, lyg Dievo išpažinimas reikėtų tautos paneigimą. Tai buvo nesupratimas. Bet yra nelemta ši nesupratimas patiems sau prisiimti. Dievas yra viskas, bet tai nereiškia, kad visa kita yra niekas. Tautinio abejingumo ramstymas krikščioniškais motyvais yra nelemtas nesupratimas. Nereikia krikščionybės vertinti tik priemonė tautiniam išlikimui, bet lygiai nereikia jos vėsti ir argumentu tautiniam abejingumui.

Negali būti at-ko, išsižadant Kristaus. Lygiai negali būti at-ko, abejingo lietuvių tautai. Iš tikrovės Kristui mummyse ne slopina, o gaivina ištikimybę Lietuvai.

Jaunesniųjų santykis su gyvenamuoju kraštu yra skirtingas nuo vyresniųjų emigrantų atvykusiųjų. Nors ir kaip įsikūrus, emigrantui tas kraštas vis tiek liks nesavas. O tame krašte išaugusiam vaikui jis jau savas. Jie savaime tą kraštą myli, ne tik yra jo piliečiai. Pripažinkime tai, nes taip yra. Bet lygiai tikra, kad esmingiau ne kur gimta, o iš kur gimta. Tautą sudaro ne kraštas, o žmonės. Ir Amerikoje ar Kanadoje gimstama lietuviu. Nėra ko save pačius neigti, dėl to, kad likimas gimtuosiu kraštu lėmė nebe tėvų kraštą. Reikia lygiai blaiviai priimti abeja: ir likimo lemtį ir savo kilnę. Kaip suderinti šiuodu dalyku? Nereikia

(Nukelta į 2 pusl.)

Kertinė Parastė

PALAIMA AR GRĖSMĖ

Technikos šimtmetis išugdė specialistų dominavimą. Specialistas, arba ekspertas yra tikros siauros srities žinovas. Žmogus, norėdamas būti specialistu, arba ekspertu, savo pažinimo ir valios galią sutelkia į siaurą sritį. Siaura ir gili specialybė yra specialisto pasididžiavimas. Bet specialistas ant savo specialybės aukuro sudeda labai aukštą kainą.

Susikoncentravimas į tam tikrą siaurą sritį yra ne kas kita, kaip didesnis ar mažesnis atsisiribojimas nuo kitų gyvenimo sričių ir sferų. Šito atsisiribojimo išdava yra akiračio siaurumas ir net dvasinis akylumas. Pievos vabalas mato tik du ar tris žolės stiebus. Siauras vabalas akiratis yra visos vabalų pasaulis. Bet vabalas gerai pažįsta kiekvieną žolės stiebo dalelę. Tik jis nemato pievos. Vabalas apie visą pievą neturi supratimo: pievos pažinimui jame nėra organo. Du ar trys žolės stiebai yra vabalų specialybė.

Industriinis mūsų šimtmetis įvedė didelį darbo padalinimą. Aparatūros panaudojimui ir kiekvienam detaliam darbiui turi būti aukšto treniravimo specialistas. Kiekvienas ateities žmogus turės įsigyti tam tikrą specialybę. Specialybė yra visiškai siauros srities domavimas: žmogus apie savo sritį turi gilų nusimanymą. Bet iš kitos pusės, siauros srities dominavimas apvaldo patį žmogų: specialybė užpildo visą žmogaus galvą. Žmogus vis daugiau turi praleisti laiko prie specialybės darbų. Problemos, kurios yra už specialybės ribų, žmogui pradeda visai nerūpėti. Žmogus dideliu savo užsidarymu specialybės darbuose ima net rodyti pasitenkinimą. Specialybė žmogų išskiria iš visuomenės.

Zinojimo pažanga, vis nauji atradimai ir atidengimai skaldomi į specialias sritis. Kiekviena speciali sritis turi didelį palinkimą plėstis. Speciali sritis šituo būdu vėl pasidaro plati. Atskiras individas tada vėl negali jos aprėpti. Speciali, bet labai išaugusi ir išsiplėtusi, mokslo ir technikos sritis turi būti dalinama vėl į grupes ar subspecialybes. Specialybės išsiplėtimas ir suskildimas subspecialybėmis patį žmogų stumia vis prie siauresnės srities: detalėms uždaviniams turi būti specialiai parengtas žmogus.

Siauru specialėjimo keliu, be kitų mokslų, dabar eina ir medicina: seno stiliaus šeimos gydytojas traukiasi nuo triūnų. Tarp gydytojų vis daugiau įsigali įvairių sričių specialistai. Medicinos žurnalai skelbia neaprepiamą masę specialių straipsnių. Gydytojas specialistas domisi tik savo medicinos sritimi. Kitų medicinos sričių jis aprėpti jau negali ir net nenori. Kiekviena speciali mokslo sritis išugdo savo terminų kalbą. Šita kalba darosi suprantama tik specialistams. Žmogus specialistas

tuo būdu įsigyja tam tikro išdidumo. Specialybės žargonas specialistą skiria nuo kitų žmonių. Doktorantas šiais laikais turi rinktis tik labai siaurą problemą. Disertacijos terminai yra suprantami tik siauriems specialistams: doktorantas turi vengti "perdaug plačių išsireikškimų". Kiekviena disertacija turi iškelti naują problemą. Bet problemos naujumas yra tik srities siaurume.

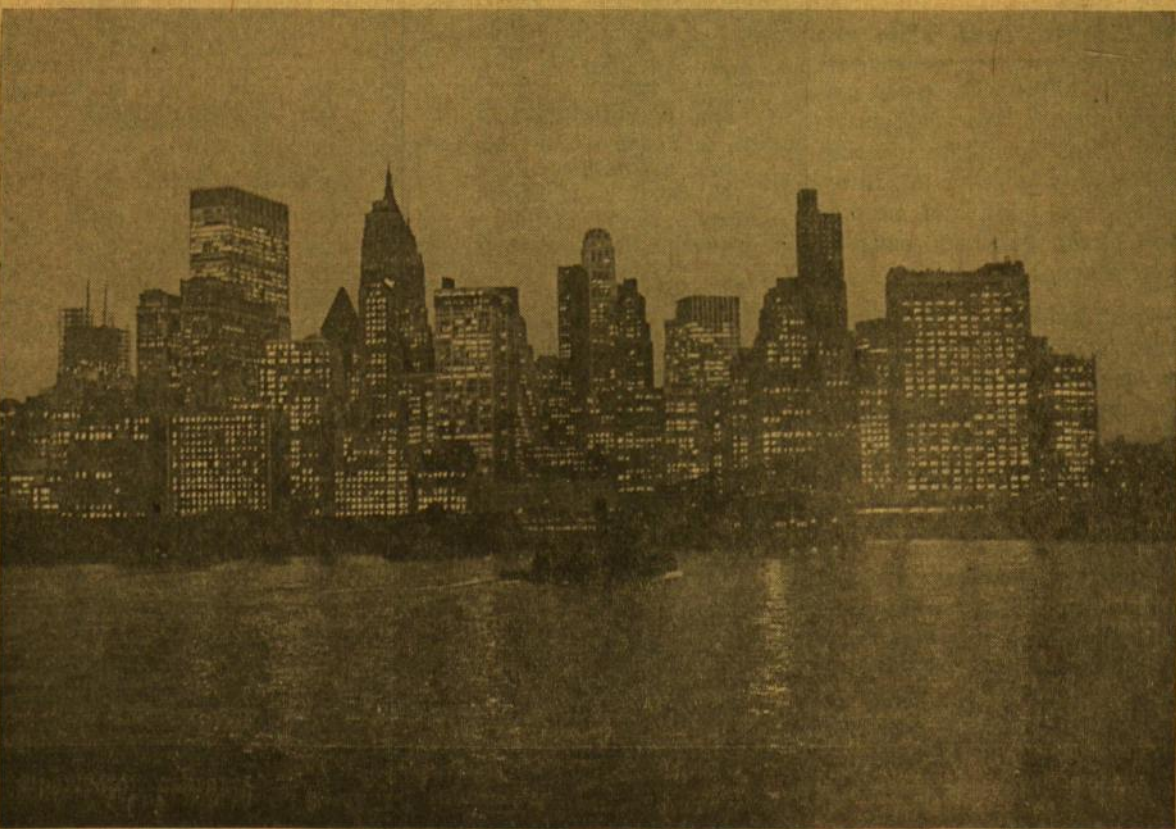
Žmonės po tvano mėgino statyti Babelio bokštą. Bet bandymas nepavyko: kalbų įvairumas ir nesugebėjimas surasti bendrą kalbą nevedė prie tikslo. Norėta kalbėti viena kalba. Dabartinė mokslų situacija yra Babelio bokšto statybos antitezė: specialistai, norėdami originalumo, tolsta nuo bendros kalbos. Populiarumas atrodo priešingas mokslui. Bet tuo būdu ir patys mokslininkai pradeda vienas kitą mažiau suprasti. Bendresni mokslų terminai nuolatos keičiami specialiais. Specialių kalbų pašalinimas žmogui darosi beveik visai svetima. Šitaip susidaro Babelio bokšto minties antitezė.

Mokslų ir technikos suskilimas siauromis specialybėmis kuria naują žmogaus tipą. Socialinė specialisto pozicija yra laisvas apsiribojimas mažu savo specialios dirvos kampeliu. Specialistas mažo savo dirvos kampelio pažįsta kiekvieną net mažiausią griovelį. Kitų problemų atžvilgiu specialistas nejaucia atsakingumo. Sritys anapus specialybės ribų specialistui nerūpi. Kiekviena

(Nukelta į 2 psl.)

Lietuviškoji trispalvė ir kryžius Pasaulinėje parodoje New Yorke
Nuotr. V. Maželio

Žiburiuoti pakrantė

Nuotrauka R. Kisieliaus

Šiame numery:

- Palaima ar grėsmė.
- Dr. J. Girniaus paskaitos ateitininkų kongrese ištraukos.
- Francisco Zurbaran.
- Dešimtmetis nuo Paul Claudel mirties.
- Danguolės Sadūnaitės eilėraščiai.
- Kongresinis ateitininkų literatūros ir muzikos vakaras.
- Ir nepremijuotieji gali būti vaidinami.
- Muzikinių reikmenų paroda.
- Nauji leidiniai.
- Filimų įvairumai.
- Moterų gyvenimas.

NE TIKROVĖS DRUMZLĖS, O IDEALŲ SVIESOS

(Atkelta iš 1 psl.)

gintis nuo Amerikos ar Kanados, priešingai, reikia kuo daugiau jas suprasti. Yra Amerika kaip melting pot'as, kur sumaišius baltą ir juoda, siekiama visų niveliacijos pilkumoje. Ir yra W. Whitmano svajota Amerika kaip a nation of nations, kur visi laisvi save plėtoti ir kurti spalvų darną.

Pagalau žvilgis į save pačius kaip mūsų organizacijos narius. Čia pagrindinis rūpestis yra generacinė įtampa. Jaunesnieji skundžiasi: vyresnieji nenori mums suprasti. Vyresniųjų klausima: ar jaunesnieji patys save supranta?

Generacinė įtampa yra natūrali istorinės kaitos apraška. Be abejo, kartų dialogas yra kartus, nes tai "besimylindųjų kova" — tėvų ir vaikų. Bet negalima nuo šio dialogo bėgti, nes tai būtų lygu bėgti vieniems nuo kitų. Nė vieni šaliai netenka iš anksto jaustis teisiai, reikia laisvai klausyti, ką turi pasakyti ir antroji šalis. Svarbiausia: nereikia šio dialogo imti bad and good guys grumtinėmis. Tuo, kas gera, reikia lygiai džiaugtis abiejose pusėse, o prieš blogą lygiai visur kovoti.

Tik nereikia gėrio per siaurai suprasti. Gėris, kaip ir tiesa, neišsamiama. Neišvengiamai rinkimasis vyksta ne tik tarp blikimo ir gėrio, bet ir pačiame gėryje. Vienus labiau patraukia vienos vertybės, antrus — kitos. Vyresniosios kartos širdis visų pirma skirta lietuviškosios bendruomenės rūpesčiams. O jaunoji karta nori savo ateitininkiskumą liudyti gyvenamojo krašto problemose. Palyginkime vieną ir antrą respektų jautumą ir abejingumą pvz. dėl mūsų politinių partijų ir dėl negrų klausimo. Kas vieniems dar vis gyva žaizda, antrieiems — tik archyvinis erzelis, ir atvirkščiai, kas vieniems atrodo prabangiškas domesys svetima vienos vertybės, antrus — kitos. Vyresniosios kartos širdis visų pirma skirta lietuviškosios bendruomenės rūpesčiams. O jaunoji karta nori savo ateitininkiskumą liudyti gyvenamojo krašto problemose. Palyginkime vieną ir antrą respektų jautumą ir abejingumą pvz. dėl mūsų politinių partijų ir dėl negrų klausimo. Kas vieniems dar vis gyva žaizda, antrieiems — tik archyvinis erzelis, ir atvirkščiai, kas vieniems atrodo prabangiškas domesys svetima vienos vertybės, antrus — kitos.

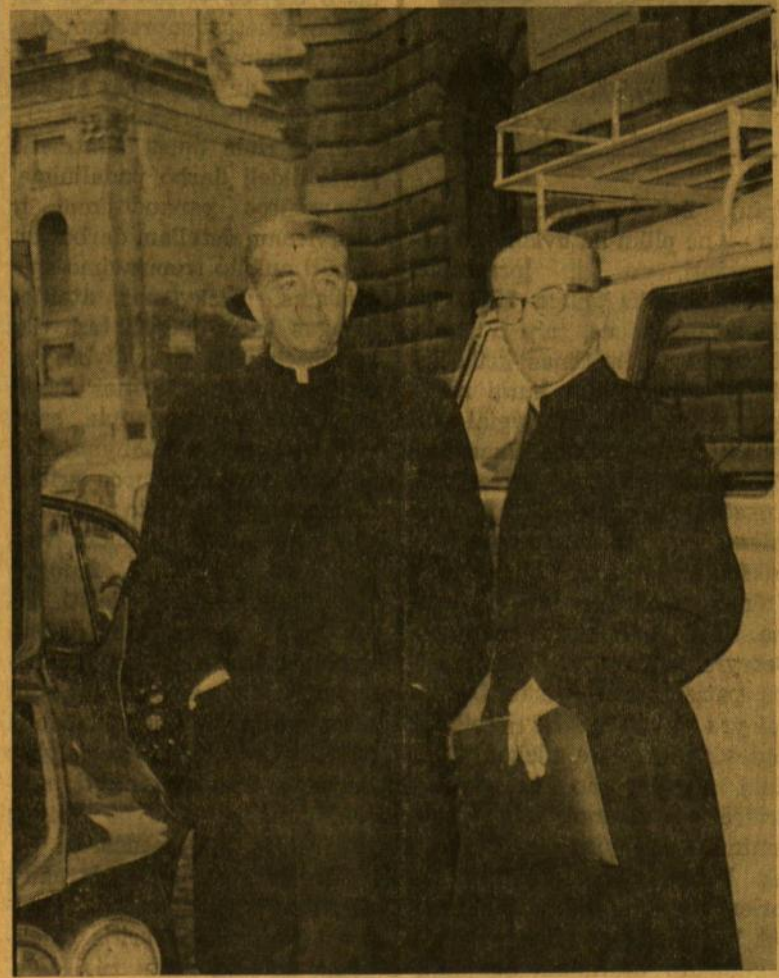
Tai drastiškas pavyzdys, bet jis akivaizdžiai rodo, kad generacinė įtampa sudaro išsiskyrimas ir dėl pozityvių rūpesčių. Pozityvus išsiskyrimas yra žadinantis išsūkis abiem šalims. Pozityvus ir rimtas kartų dialogas reiškia ne "skaldymąsi", o gyvą visų susitelkimą bendriesiems uždaviniams. Regiu jame mūsų gyvybės liudijimą, o ne destruktivų aprašką, kol šis dialogas atsakingai vedamas — nepaverčiamas erzeliu prie kaštavimusi.

Keli žodžiai šio dialogo klausimui:

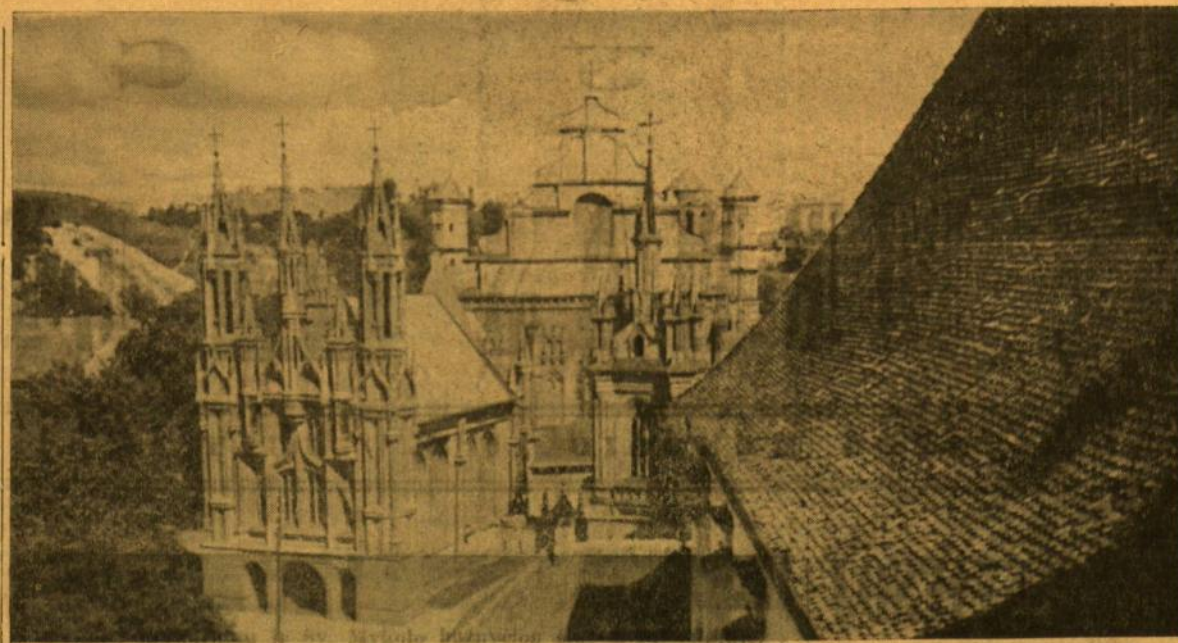
Pirma, dažnai veržiamasi per atvirus duris — įsivaiduojama opozicija, kur jos nėra. Pavyz-

džiui, tas pats rasis klausimas. Šiuo klausimu ateitininkuose nėra kitos pažiūros, kokia yra pačios Bažnyčios. Visą laiką kovojome už mažumų teises. Niekur niekas mūsų neatsitovavo rasizmui.

Lietuviškajame mūsų jaunimo auklėjime ypač reikia jaunųjų sėdraugių. Kai lietuviybės reikalai daugiausia rūpinasi vyresnieji, tai savaime sudaromas įspūdis, jog tai ir yra tik "senių" reikalas. Tai didžiai pavojinga. Dar pavojingiau, kai iš jaunesniųjų sėdraugių išgirstamas pasisąjimas iš per didelio rūpinimosi lietuviybe. To stumtelėjimo gal nevienam ir tereikia — gana "suskilimo", gana "balansavimo", gana "seno kerlio". Gera žinote, kaip tautinį apsisprendimą paraližuoja du dalykai: 1. užuot gilesnio tautybės klausimo persvarstymo, rėmimas pačiomis primityviausiomis kur nors "vyresniuosiuose" nugirstomis nuomonėmis, ypač sentimentaliam perdėtomis, kad būtų galima šių nuomonių atmetimu pateisinti ir savo "apsisprendimą", 2. instinktyviai gaudama ir su entuziazmu pagaunama kiekviena, nors ir pati paprasčiausia, šneka, kurioji tik galima rasti sau pasiteisinimo bei išteisinimo (pamenu, kaip Nepaprastųjų konferencijoje buvo entuziastiškai priimta "naujiene", jog lietuvių bendruomenė nėra tobula bei pilna bendruomenė — užuot blaiviai

T. Bruno Markaitis, Lietuvių jėzuitų provincijos vyresnysis, atvykęs dalyvauti Jėzuitų ordino XXXI Generalinėje kongregacijoje su prof. Antanu Liūma, SJ, Šv. Grigaliaus universiteto Romoje profesorium ir Lietuvių katalikų mokslo akademijos pirmininku (dešinėje).

Šv. Onos, Bernardinų ir Šv. Mykolo bažnyčios šiuo metu Vilniuje.

Nuotrauka A. Mockaus

priėmus ją kaip įspėjimą, jog iš tiesų svetur sunku kovoti už tautinę gyvybę, nevieno buvo šokama akyse, jog be reikalo ir "vargstame". Su visu atsakingumu tenka pasverti, kaip supras ir priims mūsų jaunesnieji sėdraugiai žodžius tų, kurie dar už jus jaunesni, bet ir už kuriuos jūs atsakote nemažiau už mus visus.

Visoj jaunųjų šio krašto kartoj yra pavojus bėsti vertybiniam žvilgiui ir jo vietoj susikurti faktų kultūrą.

Tik gantoje nėra žodžio "privatu", nes tik yra, ir kitaip negali būti. O žmoguje visada yra skirtumas tarp "yra" ir "privatu". Sociologai tik konstatuoja, kaip yra. Moralė atskleidžia, kaip privatu būti. O kai sociologija suabsoliutinama, ji virsta moralės paneigimu. Šis iš esmės antikrikščioniškas visko ėmimas tik sociologiniu žvilgiu šiandien labai išplitęs. Kal-

bama apie vertybes, bet tuo žmūži turima mintyje tik tai, kas kas vertina. Pagal tai visi visada lygiai teisūs, ir neteisūs atrodo tik normos, varžančios laisvę. Laisvė iškreipiamą ir paprastą sąvaidę: ko noriu, tai ir gera. Tas pavojus ypač išsilyt tautiniu klausimu. Kada tik jaunėji lietė nutatimo klausimą, visada tik analizavo, kaip nutatama, ar kiek jau nutatata? Bet reikalingiau palėškoti, kaip galima nutatusti. Vis girdima: taip apsisprendžiui. Bet rečiau klausiamas: ar doriai apsisprendžiui? Taip pat vis deklaruoja: mes, jaunoji karta, esame tokie ir tokie. Gal būt, tokie iš tikro esate. Bet ar visada tokie ir privalote būti? Ypač tautiniu žvilgiu linktume sakyti: nutatimas vyksta, tai ir mes nebesigaisinkime, nebeskaldykime savęs, nebebalansuokime, nebebatuokime, kiek reikia lietuviybe rūpintis. Meilė nieko nematuoja; motina nesvarsto, kiek kurį vaiką mylėti, o lygiai visus savo meile apėmia.

Nors ir skelbiama pokrikščioniškuosius laikus, dar neskubame eiti su laiku, bet apie potautinius laikus jau imame šnekėti.

Nestokojame ideologijos, nors ir nuobodu j ją gūlintis. Nestokojame metodų, nors ir sunku paslinkti veiklai. Bet stokojame žmogiškos gėmės, nors ir atkakliai tai nutylime. Vienuose mūsų žmogišką kokybę ima sugerti amžius, antruose — ji dar turi būti brandinama. Čia vieta atsikreipti į inteligentiškumą ir visuomeniškumą principus, kurių pirmasis apeliuoja į intelektualinę, antrasis — į moralinę gėlmę.

Apeliuoti į intelektualinę gėlmę — tai apeliuoti į žmogišką šviesumą. Tik mąstas žmogus yra laisvas savo aplinkoje, nes tik jis žino, kur eina, o ne akiai kitus seka. Bet ne ideologijos "išmokimas" daro žmogų šviesiu. Greičiau ir pačią ideologiją reikia šviesiai suprasti — ne rašiniiais paragrafais, o gyvatiess. Formali ideologija tėra bendrasis vardiklis, kurį reikia pakeisti asmeniškai išplėtotu pasaulėžiūra. O negalima asmenišką mąstymą išplėtoti be tiesos alkio pas

O kiek to tiesos alkio pas

Tada ir revoliucija nieko pakeisti negali. Mūsų laikais išaugo profesionaliniai revoliucionieriai — specialistai. Revoliucija tuo būdu yra ne kas kita, kaip kruvinas sargybų pakeitimas.

Pasaulėžiūros specialistas dažniausiai neturi. Pasaulėžiūra specialistui atrodo "kažkas per daug". Specialistai siekia tik techniški tobuli savo uždavinių atlikimo. Specialybė tuo būdu yra specialisto pasaulėžiūros pakaitalas.

Bendras specialisto išsilavinimas yra gana menkas. Be specialybės kito išsilavinimo jis ir nepripažįsta. Bendro lavinimo mokyklas jis mielai pakeistų specialiomis mokyklomis. Specialistas yra visuomeninė vidutinybė.

Dr. V. Litas

tiems, kurie šie kraštai nebėra svetimi), nes tautiškai lygiai visus ji spaudžia. Esame šiandien kasdieninė ištikimybė. Vienu kuriuo momentu (Mišiose, paskaitose ar koncerte) gal būt kiekvienas suvirpėjome virpulių iš dvasios gelmių. Bet ne tai lems šio kongreso vertę, kas dėjos per šias dvi dienas. Ją liudys, kiek šis kongresas tęsime savo kasdienybėje — kuopose, draugovėse, skyriuose. Kongresas bus pasisekęs, kiek ji seks mūsų sąžinių pervertinimas — jaučiuosi degas viso pasaulio rūpesčiais, bet ar atlieku ką galu čia dabar. Kartojau apie šį

kongresą, ką rašiau apie Neapapr. Konferenciją — reikia iš šventinio įvykio ji paversti visų dienų vyksmu. Sunku bus, bet tai ir liudija, kad didu. Dideli uždaviniai jaunas širdis nebaimina, o vilioja. Didus uždavinys — nesunykti traša svetimuose, o išsiskleisti pasaulyje Lietuvos žiedu — kurti dvasinės erdvės Lietuvą pasaulyje, išlaikant ištikimybę tai tautai, iš kurios kilome. Nematome laimėjimo, bet juo tikime, ir mūsų viltį gaivina Kristaus ir Lietuvos meilė. O meilė nenuvilia. Ji ir juodos nevilties apsaustų leidžia himne giedoti: Ateitį regim tėvynės laimingą.

Res. GI 6-0873

DR. W. M. EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670.
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akuserija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak.
Šešt. 12-3 ir 4 val. p. p.
Trečiadieniai uždaryta

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų — rez. PRospect 8-9081
DR. JANINA JAKSEVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.
Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį šešt. uždaryta.

Tel. GRevehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIGŲ AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį, uždaryta.
Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1287

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
VAL.: kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį šeštad. tik susitarima.

Ofiso 585-2525 Rez. TR 3-0281
DR. ALG. KAVALIONAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. Pulaski Road
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 2-4 ir 6-9 v. v. pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 p. p. 6:30-8:30 val. vak. Šeštad. 12-4 val. trečiadienį uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-1159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškylus trečiadienį, šeštadienį ir 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KIDRIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7150 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. v. vakare. Trečiadien. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168.
Res. tel. 238-2919.

Ofiso PR 8-7775, Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIONAS
CHIRURGAS
2858 West 63 str.
Valandos: pirmad. ketvirt. 5-8 antrad., penkt. 1-4.
Priiminėja tik susitarus.

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HElock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šešt. 9 v. v. — 2 p. p.
Trečiadieniai uždaryta

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VIDAUS LIGOS
10748 S. Michigan, Chicago 28, III
Tel. ofiso: PULmank 5-6766
Namų: BEVERly 5-3946
Pirm. val.: kasdien 6-8 v. v., šešt. 1-3 p. p. ir trečiadienį uždaryta.

Tel. CE 6-0720 arba 283-4600
DR. G. K. PAULIS
Diagnostika ir Vidaus Ligos
Monroe Building, Suite 709
104 South Michigan Avenue
Valandos susitarus telefonu.

Tel. ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 p. p.
Išskyrus trečiadienį

Ofiso telefonas — CL 4-2421
DR. AL. RACKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 South Kedzie Avenue
Tik pirmadieniai ir ketvirtadieniai
Val. nuo 2 iki 7 val. vak.
Aptarnauja tik senius pacientus
Naujų nebeprima.

TEL. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Trečiadienį, šešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTOPEDINES LIGOS
2745 Wes. 99th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Šeštad. nuo 2 iki 7 val. vak.
Iš kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir prietaiko akinus
Keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 1 val. p. p. iki 8 v. v. kasdien trečiadieniai uždaryta; šeštadieniai nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet.
ATOSTOGUOSE IKI LIEPOS 12 D.

Rez. tel. CE 6-0750.
DR. L. SEIBUTIS
Inkstų, plaučių ir šlapimo takų chirurgija
Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 778-2880.
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-1410
Rez. tel. GRevehill 6-0617
Valandos pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

Ofiso telef. OLYmpic 4-2898
Resid. telef. WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
4644 So. Ashland Avenue
Valandos kiekvieną dieną 2-4 ir 6-8 val. vak. Trečiadieniai ir sekmadieniai uždaryta, pirmą pagal susitarimą. Sekmd.: 2 v. — 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1223 ar PR 6-5877
Ofiso val.: Pirm., antr., trečiadienį, penkt., nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt. 2-4 v. popiet. ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123, Namų GI 6-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmadienį ligonius tik susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Trečiadienį, šeštadienį ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Telefonas — GRevehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Trečiadieniai uždaryta

Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 So. Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8. Šeštad. nuo 2 iki 4 v. Trečiadienį tik skambinti atvežti ir susitarus

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. G. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v. Trečiadienį, šeštadienį, uždaryti.

PALAIMA AR GRĖSMĖ

(Atkelta iš 1 psl.)
veiklos sritis nori turėti treniruotų specialistų. Tik šitaip pasaulio organizmas esą sūksis be girdžėjimo.

Bet pasaulio išdalinimas specialybėmis iškels specialybių ir specialistų diktatūrą. Įsikibimas į savo siaurą specialybę specialistą atitraukia nuo bendrų gyvenimo reikalių. Bendras darbas nekelia susidomėjimo ir atidedamas į šalį. Yra tam tikras panašumas tarp specialybių išdalinimo pasaulio ir laivo. Laive yra didelis darbo sričių suregulavimas. Laivo mechanizmas yra patikėtas tik gerai išrenuotiems specialistams: mašinistai puikiai pažįsta visas mašinos dailes, specialistai rūpinasi maisto sandėliais ir t. t. Bet šitas techniškas laivo persona-

las neturi, ar nenori turėti, supratimo apie paties laivo plaukimo kryptį ir nesvarsto, ar iš viso laivas plaukia geru keliu. Specialistai turi palinkimą prie vieno didelio prietaro: korektiškas intensyvus specialybių uždavinių atlikimas veda į visumos darnumą. Visuma, kaip laikrodinis, esą susidaro iš dalių. Detalizavimas tuo būdu turi išstumti gyvenimo visumos idėją. Įmonių veikimas šitaip gali pasiekti didelio tobulumo. Gyvenimo toną šituo atveju duoda specialistai.

Bet visuomenė lieka be sąmoningumo. Kraštas tuo atveju yra parengtas patekti į diktatūros rankas. Specialistai kadrai žino tik savo pareigas. Aleksander Kluge savo knygoje "Gyvenimo bėgiai" aprašo

leitenantą Boulanger. Šitas leitenantas vieną dieną buvo paskirtas į mirties batalijoną. Uždavinys — nužudyti komisarų galvas pristatyti į Strasburgo Anatomijos institutą. Darbas, be abejo, ne prie širdies. Bet viską nugalai įsitikinimas: galvų pristatymas yra tik techniškas uždavinys. Boulanger rūpi tik techniškas darbo atlikimas.

Specialistas yra tik techniška ir standartinė figūra. Standartinė figūra prisitaiko prie įvairių sistemų ir ideologijų. Tur būt, daugumas specialistų komunistiniuose kraštuose yra prieš gyventojų deportavimus, prievartą ir policijos brutalumą. Bet su šituo jie tyliai sutinka: techniškas valstybės aparatas yra aukščiau už žmogų, ir jis turi suktils be klūčių. Specialistai gali užimti visas detales valstybės sritis.

FRANCISCO ZURBARAN

Vieno didžiųjų ispanų dailininkų 300 m. sukaktis

P. GAUCYS

Neseniai kultūringas pasaulis minėjo vieno didžiųjų ispanų dailininkų — Francisco Zurbarano — 300 m. mirties sukaktį. Kadangi jis mūsų laikų menininkų labai vertinamas dėl savo suprantinto bei konstruktyvinio stiliaus, dėl savo šviesulinių tonų intensyvumo, atitinkančių šių laikų tapybos tendencijom, ir šiuo metu yra labiau branginamas net už Murillo ir netgi už Velasquezą, nes laikomas moderniojo meno pradininku, manome, kad pravartu ir "Draugo" skaitytojams susipažinti su šito iškilaus dailininko gyvenimu bei kūryba.

Labai maža tėra išlikę žinių apie Francisco Zurbarano gyvenimą. Jis gimė 1598 m. nedideliame Ekstamadūros mieste lyje iš tėvų ūkininkų, kurie, pasitęžę jo ankstybą palinkimą piešti, tam nesipriešino ir leido 1614 m. lankyti Sevilijos dailininko (apie kurį neišliko jokių žinių) Pedro Diaz de Villanueva studiją, kurioje taip pat buvo nuspalvinamos medinės statulos, puikios ano meto ispanų skulptūros. Ten kartu su nuosirdžiu religingumu bei žėrinčiu spalvingumu Zurbaranas įgijo ir skulptūrinį monumentalumą, ilgus metus būdingą jo meno žymę. 1617 m., gavęs meistro laipsnį, Zurbaranas neturėjo kitos išeities, kaip grįžti į savo miestuką, atidaryti dirbtuvę ir dekoruoti apylinkės bažnyčias.

Kadangi ten tebuvo gaunami tik religinio pobūdžio paveikslų užsakymai, jis turėjo prisitaikinti ir toje srityje savo gabumus tobulinti taip, kad ilgainiui Zurbaranas tapo vienu pačių iškiliausių ispanų religinio meno dailininkų, griežtu ir vyrišku, nes ar dėl savo paties palinkimo, ar dėl susidariusių aplinkybių, Zurbaranas jau iš pat jaunystės buvo vienuolių išvadinio gyvenimo tapytoju, jų tylaus asketinio herojiškumo bei jų regėjimų vaizduotoju.

Eidamas 18 metus, Zurbaranas nutapė savo pirmą paveikslą — Marijos Nekaltą Prasidėjimą, kuris, deja, neišliko. 1625 m. markizas Malag jam pavedė nutapyti Sevilijos katedros šv. Petro altoriui eilę paveikslų, kuriuos jis atliko meistriškai. Nuo 1626—39 m. Zurbaranas beveik išimtinai dirbo vienuolių ordinais: kapucinams, mercediečiams, kartūziečiams, jeronimiečiams, kurie visi vilki baltus rūbus. Ši aplinkybė jam leido išvystyti meistrišką baltumo įvairumą, kuo jis ir yra ypatingai garsus. Niekas kitas nesugebėdavo nutapyti panašių baltųjų: girždančių, kaip sniegą, minkštą, kaip vatą, sunkų, kaip grietinėlę. Ne vienas jo paveikslas dėl tų savybių dabar vadinamas "simfonija didžiajam baltume".

Betapydamas vienuolynų bažnyčiom, Zurbaranas įsigijo didelę pagarbą. Sevilijos miesto taryba panorė prašyti jį pastoviai apsigyventi Andalūzijos sostinėje, nes savo iškiliais darbais jai teikė garsą ir garbę, pažadėdama jam ypatingą globą ir palankumą. Netrukus Zurbaranui buvo suteiktas Sevilijos miesto dailininko titulas.

Eidamas 30 metus Zurbaranas pasiekė savo talento pilnatvę. Jo darbų garsas atkreipė ir karaliaus Pilypo IV dėmesį. 1634 m., karaliaus kviečiamas, nutapo jo rūmų Karalių salei du istorinius irketuris mitologinius paveikslus. Tačiau Zurbaranui nepatiko dvaro gyvenimas. Jis grįžo į Seviliją ir vėl tapė atšauriu vienuolių gyvenimą ir jų gilų tikėjimą.

Sugrįžęs iš Madrido, tarp 1634—39 m. Zurbaranas įvykdė visą eilę svarbiausių savo dar-

bų, kurie laikomi aukščiausiais jo laimėjimais: Jereso kartūzams ir Guadalupės jeronimiečiams, 1639 m., mirus jo antrai žmonai, išgyvena gilią dvasinę krizę. Ji paveikia dailininko stilių ir skonį. Jo tapyba praranda plastiškumą, suminkštėja, suhumanišėja. Jis čia pasiduoda naujai garsėjančio dailininko Murillo įtakai, kuris kaip tik pasižymi savo švelniu grožiu bei grakštumu. Zurbaranas mėgina prisitaikinti prie naujųjų laikų dvasios, išsižadėdamas savo jaunystės grandiozinio stiliaus. Zurbarano darbuose atsiranda švelnios motinystės paveikslai ir susidomėjimas vaikais.

1658 m. Zurbaranas išvyksta į Madridą. Ten tapo įvairiom bažnyčiom bei vienuolynam visą eilę paveikslų jau naujame savo stiliuje. 1664 m. gale miršta.

Trumpam straipsnyje neįmanoma išsamiai apibūdinti Zurbarano penkis dešimtmečius trukusios kūrybos. Todėl pasitenkimsime pažymėti, kad gyvenimo bėgyje jis penkis kartus keitė savo stilius, kiekviena jį sukurdamas tikrą šedevrą. Tačiau gal pats našiausias jo kūrybos laikotarpis buvo dešimtmetis tarp 1630—40 m., kuriame jis pasiekė meno aukštumų, nutapydamas keletą įspūdingų Nukryžiuotųjų, kuriuose išraiškos intensyvumas jungiasi su grožiu, ir kurie kartu su Velasquezo bei Riberos darbais laikomi pačiais geriausiais ispanų tapyboje. Taip pat šitame laikotarpyje Zurbaranas nutapė visą eilę natūrmortų, kuriuose daiktus vaizduoja su atšauriu blaivumu bei jėga, suteikdamas jiems savotišką religinį grandioziškumą. Betgi, kaip minėjome, didžiausios išraiškos ir jėgos Zurbaranas pasiekė paveiksluose, nutapytuose Jereso kartūzams (kurių dauguma dabar yra Cadikso ir Grenoblio muziejuose) ir Guadalupės jeronimiečiams. Juose vaizduojami stebuklai, vienuolių mistinės vizijos bei dorybės. Nuosirdumo bei karšto tikėjimo vedamas, Zurbaranas sukuria tuose pagrindiniuose savo paveiksluose esmines formules, giliai ispaniškas, intensyviai sutapusias su gyvenimu, bet kartu ir atitolusias nuo kasdienybės.

Kadangi Zurbaranas nebuvo asketas, bet mistikas, jis nemėgo žiaurių kankinimo scenų. Dauguma jo darbų vaizduoja dangiškus regėjimus, ekstazes, stebuklus, nutapytus kaip įmanoma natūraliai ir gyvenimiškai. Iš visų tų paveikslų labiausiai išsiskiria Kristaus pasirodymas tėvui Salmeronui. Tai dievočiausias visos ispanų tapybos paveikslas, kuriame vaizduojamas prieš Kristų klūpantis vienuolis, Kristus suteikia malonę, uždėdamas savo nematerialią ranką ant jo kaktos. Žinomas ispanų kritikas Lafuente Ferrari šį paveikslą laiko pačiu įspūdingiausiu visų laikų ir tautų tapyboje.

Francisco Zurbarán (Hartford, Conn., Wadsworth Atheneum) Šv. Serapijonas

noma natūraliai ir gyvenimiškai. Iš visų tų paveikslų labiausiai išsiskiria Kristaus pasirodymas tėvui Salmeronui. Tai dievočiausias visos ispanų tapybos paveikslas, kuriame vaizduojamas prieš Kristų klūpantis vienuolis, Kristus suteikia malonę, uždėdamas savo nematerialią ranką ant jo kaktos. Žinomas ispanų kritikas Lafuente Ferrari šį paveikslą laiko pačiu įspūdingiausiu visų laikų ir tautų tapyboje.

Zurbaranas labai mėgo tapyti šv. Pranciškų Asyžietį, sukurdamas net 14 paveikslų. Kai kurie iš jų laikomi vienais geriausių dailininko kūrinių. Zurbaranas jį tapė tamsiuose šešėliuose, sudarydamas dvigubą paveiklo įspūdį. Atrodo, lyg dailininkas būtų norėjęs parodyti šventąjį pakraštyje plonės ribos, skiriančios gyvenimą nuo mirties, ir kartu su tuo matomą šešėlių pasaulį. Iš tos Asyžiečio paveikslų serijos pats gra-

žiausias kabo Müncheno Pinakotekoje.

I savo gyvenimo pabaigą Zurbaranas labai daug užsakymų gaudavo iš Pietų Amerikos. Jo studijos mokiniai daug jų nutapydavo ir išsiųsdavo, labiausia į Peru, nes ten Zurbaranas buvo nepaprastai populiarus. Ten daug dailininkų pamėgdžiojo jį taip, kad ligi šiol dar nemaža paveikslų priskiriama pačiam Zurbaranui.

Trečiu kartu vedęs jauną žmoną ir aplink save matydamas mažus vaikus, Zurbaranas pradėjo tapyti motinystės scenas su tokiu švelnumu, kad jeigu ir negalėjo visad rungtyniauti su Murillo, vis vien sukūrė žavingų Madonų ir šventųjų šeimų bei Nekaltai pradėtųjų.

Zurbaranas turėjo daugybę mokinių, tačiau ligi šiol jų veikla tebėra neišryškinta. Tik du iš jų turi ryškią meninę asmenybę. Zurbarano sūnus Juan irgi buvo dailininkas, ir kai kurie tėvo darbai priskiriami sūniui.

XIX šimtmetyje Zurbaranu labai žavėjosi prancūzų dailininkai Courbet ir Manet. O mūsų laikais Picasso ir jo sekėjai ypatingai vertina Zurbaraną. Tuo būdu Zurbarano menas yra atlaikęs laiko mėginimus ir yra artimas moderniems dailininkams savo gyvenimo vizija, sausumu bei preciziškumu, kuriais žmogaus siela atsiskleidžia. Mums jis yra artimas vengimu manieringumo, afekto, blaiviu bet intensyviu išraiškos priemonių ieškojimu, ryškiom spalvom, apvaldomu drąsumu ir išradin-gumu.

Dešimtmetis nuo Paul Claudel mirties

DR. P. MACIULIS

Prieš dešimtį metų miręs garsaus L'ANNONCE FAITE A MARIE veikalo autorius prancūzų poetas ir dramaturgas Paul Claudel buvo gimęs 1868 metais iš vidutinio valdininkų luomo. Išlaikęs nustatytus egzaminus, pradėjo dirbti diplomatinėje srityje. Savo visas laisvesnes valandas pašventė poezijai ir dramaturgijai. Už didelių nuopelnus literatūrai buvo išrinktas į Prancūzų akademiją, kurios nariai įprasta vadinti "nemirtingaisiais".

Gerai išstudijavęs antikinę literatūrą ir filosofiją, Claudel buvo nepatenkintas to meto prancūzų auklėjimo sistema, kurią jis laikė pagoniška. 1886 metų Kalėdų naktį Dievo Motinos katedroje Paryžiuje jis atsivertė, nuo to laiko pasilikdamas ištikimu kataliku. Mėgo jis lankytis to meto simbolistinio

sąjūdžio rateliuose, žavėjosi Mallarmė, Verlaine ir ypač Rimbaud kūryba, pastarąjį autorių laikydamas savo mokytoju.

Diplomato ir literato kelias

Pasirinkęs diplomatinę karjerą, ilgus metus jis dirbo ministerijos centre ir užsieniuose: JAV, Kinijoje, Vokietijoje, Italijoje, vėliau, kaip ambasadorius, Danijoje, Brazilijoje, JAV ir 1933—35 m. Belgijoje. Pensijon išėjęs, apsigyveno netoliese Grenoblio, didžiūma laiko pašvėsdamas rašymui, daugiausia religinio pobūdžio temoms.

Paul Claudelio asmenybė labai šakota. Buvo plačiai susipažinęs su klasišine literatūra ir religija, šventuoju Raštu, anglių poezija, Dante, XVI-to amžiaus ispanais, Japonija, kurią jis aprašė savo veikale "L'Oiseau noir dans le Soleil levant" (Tekančios saulės juodasis paukštis) ir Kinija, apie kurią išleido knygą "Connaissance de l'Est". Šioji knyga yra puikus prozos eilėraščių rinkinys, originalus egzotinės literatūros pavyzdys.

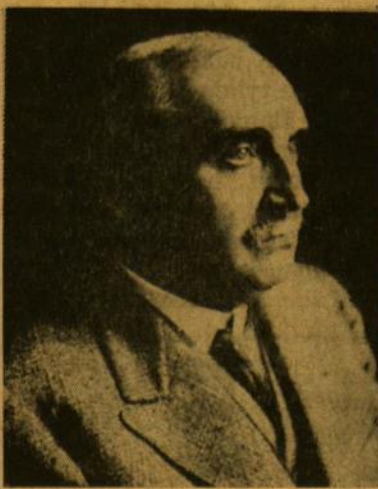
Poezijos ir dramos viršūnės

Pirmoje vietoje tačiau jo įkvėpimo versmė yra ne literatūrinio, bet religinio pobūdžio. Pasaulis jam atrodo, kaip išsi-reiškia A. Vėl, tarsi kokia harmoninga vienu, giedanti Dievo garbei. P. Claudelis sako, kad poeto paskirtis esanti atskleisti šią pasaulio giesmę ir dievišką santvarką. Svarbiausi ir plačiausi jo lyrikos kūriniai yra "Cinq Grandes Odes" ir "Cette heure qui est entre le printemps et l'été".

Jo stipri, sintezė linkusi prigimtis savaime pakreipė jį į dramą, kurioje galėjo visu platumu išsiskleisti jo lakt vaizduotė. Didelio pasisekimo turėjo, ypač karo metu dažnai vaidinta, jo drama "L'Otage", visatos sarangos tragedija, tačiau didžiausia Claudelio pažiba yra laikomas "L'Annonce faite a Marie" veikalas...

Paskutinės P. Claudelio dienos

Dešimtmečiui suėjus nuo poetų mirties, jo sūnus Petras atpasakoja paskutines rašytojo valandas. Jis mirė Paryžiaus priemiesty Bois de Boulogne nuosavame name trečiadienį, Pelenų dieną, apie 2:45 val. ryto 1955 metais, sulaukęs jau gražaus 87 metų amžiaus. Kaip

Paul Claudel

paprastai, rašo sūnus, jis ryto metu darbavosi, atsakinėdamas daugybę laiškų; pusiaudienį jis socialiai pavalgė, o popietę praleido patogioje kėdėje, skaitydamas knygą apie Rimbaud, parašytą garsaus chirurgo prof. Mondor. Staiga knyga išlydo iš jo rankų, ir tą patį vakarą, apie dešimtą, jo kvėpavimas pasidarė sunkus. Pašauktas gydytojas įspėjo šeimos narius: "Jo gyvenimas jau dingęs, užblokuoti kvėpavimo organai". Vietinis klebonas išklaušė jo išpažinties ir suteikė sakramentus. Po ke- liolikos minučių P. Claudel pradėjo mirti. Kreipdamasis į žmoną, pasakęs: "Palikite mane vieną, mirti aš nebijau".

Mirties vaizdas jo nepaleido nuo pat jaunatvės, kai jis atsitiktinai stebėjo savo motinos brolio mirtį. Tačiau pastaruosius dvidešimt penkerius metus jis jau apie tai nebegalvodavo, nors pomirtinio teismo mintis kartais ir persmelkdavo jo vaizduotę. Kad ir buvo jis laikomas siaubingo būdo, tačiau jam tai ne-

Nuotrauka Vytauto Maželio

Pasipuošti žolės prakilnumu

Danguolė Sadūnaitė

I

Tu pažvelgi į mane —
Ir aš tapau turtiną.
Nes buvau kaip ta dulkė
pamesta ant kelio,
Kurioje staiga gimė nenumaldoma
troškdama
Pasipuošti žolės prakilnumu.

Tu palietei mane —
(Tą slėpiną valandą),
Kada naktis keičiasi į rytą —
Ir sužydo
Skaudūs lietaus lašai
Snieguolėmis.

(Vargšė, kirminui
Net ir tam pavydžiui!)
2.
Kur tu mane paguldysi,
Kaip apklostysi?
Vėjas raudonas,
Žolė juoda.

Kad neišgirsčiau,
Nesuprasčiau
Tavo balso. —

TAIKOS HIEROGLIFAI

RYTAS

Iš pašvo dangaus
Krenta
Pašva vėduoklė
Kaspiniai šviestos.
Virš kopiančio kelio
Virš ūkio —

Sėdami gyvastį:
Pirmąjį
Išrišimą dienos.

POPIETIS

Pietryčio vėjo išbudintas —
Pasilipęs klojimo stogon,
Vienišas gluosnis nurašo,
Nupaiso save —
Arenoj tylos.

VAKARAS

Sugerdamas
Dundėjimą saulės,
Artėja
Tamsus atoliudis nakties —
Ir įmeta langan
Aukštinę gėlę —

Ugnį,
Tylųjį šauksmą —

kludė gerai eiti savo diplomatinės pareigas. Gi savos šeimos ratelį jis buvo ir šnekus ir pilnas gyvenimo džiaugsmo. Labiausiai jis mėgo valkučius ir jų draugystę. Gyvenimo dienotvarkės jis laikėsi visu stropumu. Savo, kaip rašytojo, pašaukimui kiekvieną dieną jis skirdavo bent pusantros valandos rytiniam rašymui, po vidurdienio atsakinėdavo į gausią korespondenciją, gi vėliau, būnant Rio de Janeiro, Tokio, Romoje, Paryžiuje, eidavo pasivaikščioti. Bois de Boulogne, tame miščiškame parke žaidžią vaikais gerai prisimindavo tą mielą, nesugniužusį senuką, bevaikštinę jantį parko takeliais.

Užsiminus apie tėvo vestą dienyną, kurį žadama paskelbti

1968 m., sūnus pasakoja, kad jo tėvas kiekvieną dieną ką nors jame užrašydavęs, o tų P. Claudelio įrašų per penkiasdešimt metų susidarė tomis! Dienynas visuomet būdavo atverstas ant jo darbo stalo. Kaip minėta, jis plačiai susirašinėdavo laiškais, stengdamasis visiems atsakyti. Jo sūnus tad ir mano, kad, paškelbus tuos laiškus, būtų galima daug ką atskleisti iš didžiojo rašytojo ir dainiaus mąstymų.

Pagaliau poetas ruošėsis parašyti veiklą apie savo patroną šv. Paulių, nes Claudeliui gerokai įgrisę nevisai tinkamai pasakomi pamokslai bažnyčiose apie tą didįjį tautų apaštalą.

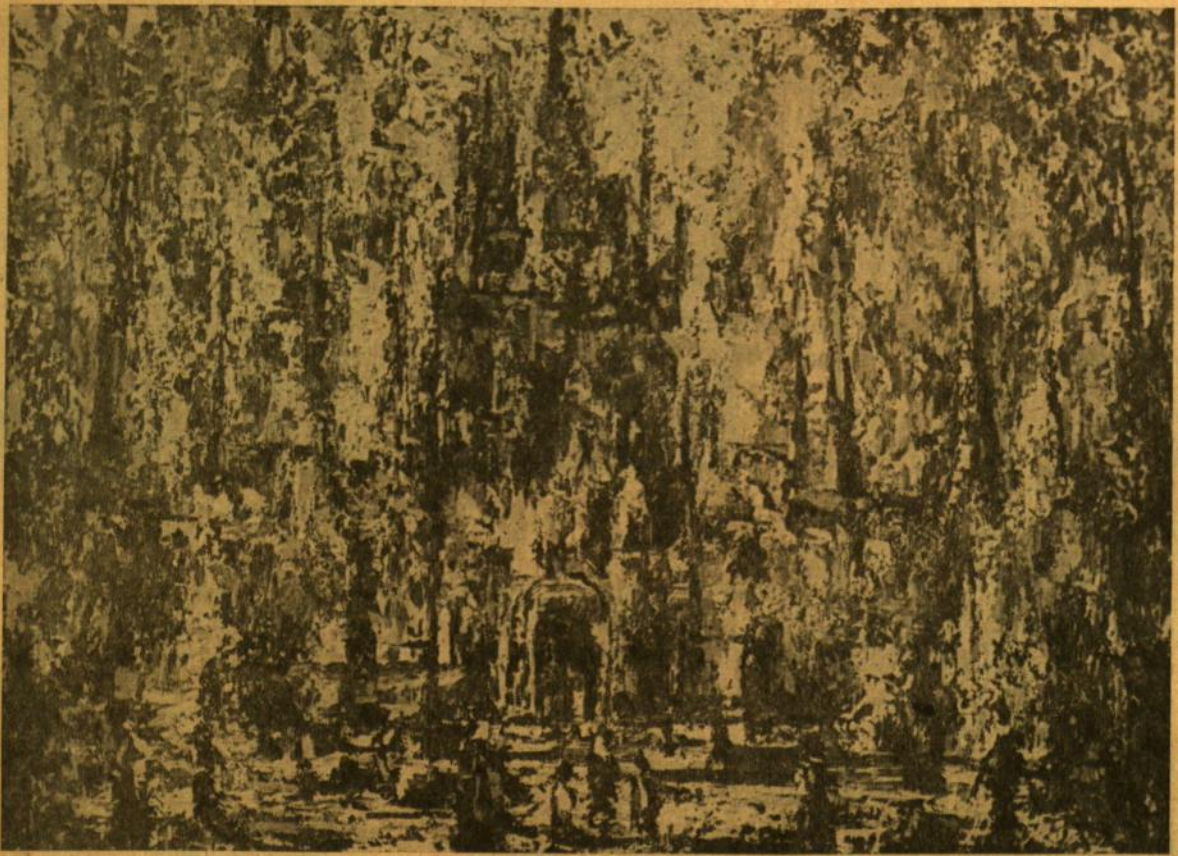

A. Petrikonis

Gėlės (aliejus)

Francisco Zurbarán (Hartford, Conn., Wadsworth Atheneum) Šv. Pranciškus "Alte Pinakothek" galerijoje, Miunchene, Vokietijoje

A. Petrikonis

Bokštai (allejus)

KŪRYBINGI NAUJUMAI ATEITININKŲ KONGRESO LITERATŪROS IR MUZIKOS VAKARE

Viena iš labiausiai sublygėjusių alkimirkų septintajame ateitininkijos kongrese Toronte, Kanadoje, buvo literatūros ir muzikos vakaras liepos mėn. 3 d., šeštadienį. Šiam vakarui, kaip pasiteiravus sužinota, buvo atidžiai ruošiamasi jau iš anksto, pirmoje eilėje planuojant duoti ką nors naujesnio, norint išvengti besikartojančių panašių vakarų programos ir aplinkos trafareto.

Salės parinkimas ir visuomenės dėmesys

Vakarui nebuvo pasitenkinta kuria nors sava patalpa, bet paimta Toronto universiteto Hart House teatro salė, tokiam reikalui labai tinkanti visa savo architektūrine nuotaka, kurioje iš karto jau pasijuntama nekasdieniška.

Dar ano saulėto šeštadienio vidurdienyje rengėjų buvo baimintis, kad torontiečiai, savaitgaliniui išsiskaidę gamtoje prie vandenų, vargu ar užpildys universiteto salę. Tačiau vakaras koncertas pradėtas, publikai sausakimšai užtvėnkus 500 sėdimų vietų patalpas ir dar gerokam atėjusių skaičiui stovint pasieniais. Ne tik kongreso dalyviai ir svečiai, bet ir visa Toronto lietuvių kolonija dėl šio dėsio dėmesio savai literatūrai, savai dainai ir muzikai verta pabrėžtinai gero žodžio.

Rašytojai aktorijų lūpose Vakarų pirmoji dalis buvo skirta grožinei literatūrai. Ši kartą rengėjų buvo atsakyta nuo asmeniško rašytojų kvietimo patiemis paskaityti savo kūrybą, bet žodžiui perteikti pasitalkinta aktorai. K. Bradūno sukirto montažo prozos ir poezijos ištraukomis užsimota parodyti ateitininkų rašytojų kūrybą nuo Adomo Jakšto iki Vitalijos Bogutaitės ir kitų jaunaisių. Režisierius Juozas Daubėnas, aktorai Silvanija Gedvilaitė ir Juozas Bulevičius - Bolei savo uždavinį atliko pasigėrėtinai. Nebuvo jų interpretacijoje patį žodį užgožiančios vaidybos, o tik puikiai nuansuotas teksto skaitymas, visą išraiškos svorį dedant ant paties kūrybinio žodžio branduolio. Literatūra čia niekur nebuvo nustelbta kokių nors pašalinių priemonių, todėl ir bendras vakaro literatūrinės dalies įspūdis, kaip šviežio sumanymo ir kultūringo jo išpildymo, pasiliko įsidėmėtinai atmintinas.

D. Lapinsko kūrybą pabrėžiant Antroji — muzikinė vakaro dalis pateikė taipgi malonią staigmeną — jauno mūsų kompozitoriaus D. Lapinsko kūrybą. Solistų Prudencijos Bičienės, Jono Vaznelio ir pianistės Aldonos Kepalaitės išpildomi jo dalykai net savo gausa koncer-

STASYS SURGINTAS

te buvo dominuojantys. Tai bene mūsų pirmas kartas, kai vienu vakaru iškirstama tiek D. Lapinsko kūrinii. Tad ir labai vertintinas ateitininkų polėkis plačiau supažindinti publiką su šiuo jaunosios kartos atstovu muzikoje. Juo labiau, kad koncerte girdėtos jo kompozicijos yra visai naujos, tiesiog premjerinės.

Kadaise Putinas literatūros paskaitose studentams skundavosi, kad mūsų kompozitoriai, rinkdamiesi eilėraščius savo solo dainoms, dažnai parodo tik literatūrinio skonio atrofiją, kai rašo muziką patiems menkliausiams, grafomaniniams tekstams. Tačiau šis priekaištas būtų ne Lapinskui. Jono Vaznelio sodriai išpildyti "Maldai" žodžiai paimti iš Antano Jasmano tik ką išėjusios poezijos knygos "Gruodas", o Prudencijos Bičienės su kylančia tragikos įtampa išdainuotas trūnijančio medžio motyvas yra žodinė Vytauto Mačernio kūryba.

Labai įdomi buvo ir D. Lapinsko veliunoniški liaudies dainos "Labs ryts, labs vakarėlis" interpretacija, virtusi puikiu P. Bičienės ir Jono Vaznelio due-

tu. Įdomu, kad šioje dainoje, ir ieškant, nebuvo įmanoma užčiuopti kokio nors slaviško aido, kuris neretai suskamba pačios seniausios mūsų kompozitorių kartos ir šiandieninio lietuvių kompozitorių prieauglio Lietuvoje harmonizacijose.

Pianistės Aldonos Kepalaitės skambintosios ištraukos iš Lapinsko "Nakties sodų" taipgi patraukė publikos dėmesį savo raiškiu modernumu, autentiškos sau vietos ieškančiu kažkur tarp Bartoko ir Stravinskio epochos. Publika jaunąjį kompozitorių sutiko labai palankiai, ir pokancertiniuos pokalbiuos buvo girdėtis susižavėjimo žodžių. Šitai rodo mūsų muzikinės visuomenės tam tikrą subrendimą ir jos imlumą naujumi.

Kai konservatoriai "nuginkluojami"

Ir kiti pianistės koncertui pasirinktieji dalykai rikiavosi modernios plotmės rėmuose. Jer. Kačinsko ištraukos iš "Atspindžių" ir Br. Markaičio, SJ, "Mirazas" skambėjo labai pagau-nančiai, ir publika jų klausėsi mirtinoje tyloje. Pianistė A. Kepalaitė žinojo, kaip visu nuoširdumu ir virtuoziskumu tai perteikti, kad būtų "nuginkluotas" net pats konservatyviausias klausytojas.

4½%

5%

current dividend on investment bonus
4½% DIVIDENDU MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
Už 1 metų investavimo bonus mokama 4½% dividendų kas pusmetį ir dar išmokama po ½% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., Antradi., Penkt. ir Šeštadi. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiadi. uždaryta; Ketvirtadi. 9 v. r. — 8 v. v.

FRANK'S T. V. & RADIO, Inc.

3240 S. HALSTED ST. Telef.: CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS
RADIO, STEREO APARATŲ. PARDAVIMAS IR TAISYMAS
ORO VESINTUVAI — AIR CONDITIONING

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western Pros. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadi., ketvirtadi. ir penktadi. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 val. iki 5 val. p. p.

Gera diena solistams

Labai jautriai publikos buvo sutiktos Pr. Bičienės dainuotos ištraukos iš Br. Markaičio "Vilniaus varpų" kantatos. Jeigu žuvusiųjų pagerbimo koncerte Chicagoje žodinė ir balsinė šių vietų grožį kiek nustelbė simfoninio orkestro balsingumas, tas pačias vietas palydint p. anu Daliai Skrinškaitei, solistė Toronte padainavo išskirtinai puikiai.

Aplamai, šiame koncerte ir Prudencija Bičienė ir Jonas Vaznelis, įprastai kalbant, "turėjo savo dieną" ir dainavo visais atžvilgiais užtikrintai. Be kita ko, ir J. Dambrausko, VI. Jakubėno, J. Naujalo jau ne pirmą kartą girdimos dainos bei Verdi ar Leoncavallo arijos skambėjo solistų interpretacijose visuose niuansuose įdomiai ir pagaujančiai naujai.

Pirmadienį kongreso dalis

Ateitininkų kongreso literatūros vakaras ir koncertas visa buvo apimtimi nebuvo tik poilsis ir išsiblaškymas po paskaitų ir posėdžių, tai nebuvo tik tre-

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Gerbiamieji,

Paskutiniu laiku Manyland Books leidykla išleido į anglų kalbą išverstą V. Krėvės romaną "Pagundą". Kultūriniame Draugo priede į tos knygos pasirodymą pakartotinai ir labai gražiai atsiliepta, tarp kita ko perspausdinant palankią recenziją, kuri buvo atspausdinta anglų kalba amerikiečių laikrašty "Columbus Recorder". Tad drįstu prašyti, kad "Draugo" skiltyse talpintumėte dar kelias pastabas tuo pačiu reikalu.

Pati knyga yra reikšminga ne tik literatūrinio, o dar ir politinio atžvilgiu. Nes joje Krėvė apdovanoja skaitytoją giliu žvilgsniu į Kremliaus vidinius santykius, jis atskleidžia, kokiais būdais bolševikai įvaro baimę visiems bendruomenės sluoksniams; jis išdėsto, kokiais metodais anie privilioja laisvų

čiais patiekalas po pietų, bet tai buvo didžio dėmesio verta pirmadienį kongreso dalis, rodanti mūsų kūrybinių polėkių gajumą.

kraštų publicistus. Knygos leidėjas pridėjo trumpą Krėvės gyvenimo aprašymą, kuriame paminėta, kokia klasta Sovietų Sąjunga naudojosi, užimdama Lietuvą. Tos knygos išleidimui dabartinis laikas yra netikėtai palankus, kada, susidūrę su ginkluotais komunistais Vietname ir kitur, amerikiečiai pagaliau pradeda abejoti komunizmo geraširdiškumu.

Prie knygos paruošimo niekas neprisidėjo vien tam tikslui, kad ją kas išleistų, o tam, kad amerikiečiai ją pirktų ir skaitytų. O čia pirmą pirmiausia reikia supažindinti amerikiečius su knyga.

Kiekvienas Amerikoje gyvenąs lietuvis gali šiam reikalui padėti, jei jis tą knygą užsako ne pas lietuvių platintojus, o amerikiečių parduotuvėse. Juk tuo būdu jis supažindina parduotuvės tarnautojus su knyga. Bet parduotuvių savininkams didžiausią įtaką turi tinkamuose laikraščiuose spausdintos reklamos. Tačiau reklamavimas

geruose laikraščiuose brangiai kainuoja, o Manyland Books leidyklai trūksta pinigų. Šitai spragai užpildyti negalima remtis privačia iniciatyva, nes reikalingas yra didesnės apimties. Būtų pageidautina, kad lietuvių organizacijos ateitų į talką, idant knyga būtų tinkamai pareklamuota.

Su pagarba

Raphael Sealy

GYVOJI KNYGNEŠIO LEGENDA

Kun. M. Sidoravičius savo talkininku knygom platinti turėjo taip pat vieną uolųjų Sūdūvos knygnešius — Antaną Baltrušaitį (1865—1949), vadinamą Antanėlį, kuris išgyveno še tiktai caro laikus ir šviesąjį Lietuvos nepriklausomybės dienas, bet ir naująją rusų-bolševikų okupaciją. Jo gyvenimo kelias vedė nuo knygnešio iki bėglio Vokietijoje, kur mirė 1949 m. gruodžio 15 d. Jo žmona Ona dar pasiekė Ameriką (Waterbury, Conn.). Vyru netekus sveikatos, apslubus, ji buvo jam didžiausia atrama ir pragyvenimą uždirbti ir knygas platinti. Tame darbe jiedu su kun. M. Sidoravičium ir keliom šeimtimis knygnešiu, kai gyveno prie Širvintos upės.

Kan. A. Steponaitis
(iš "Tėvynėje ir pasauly")

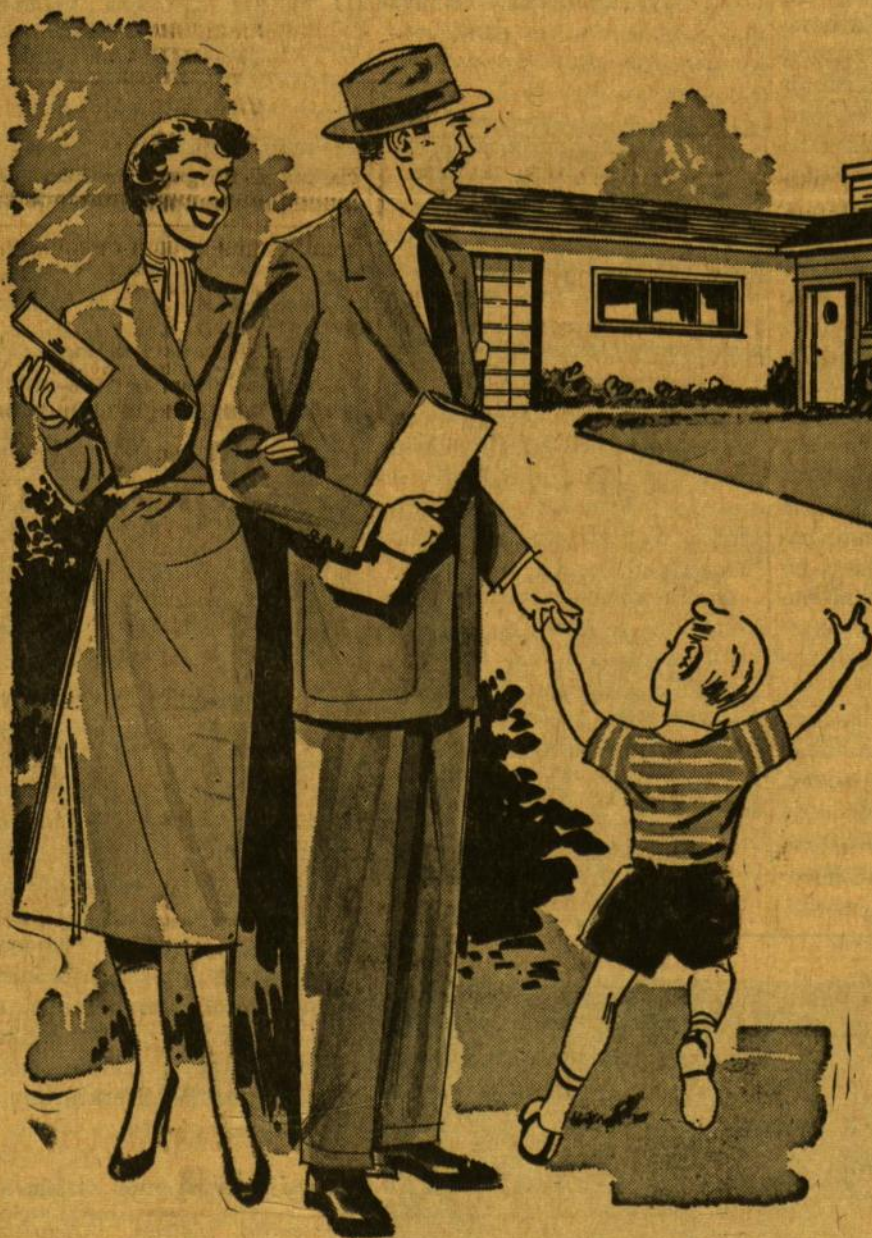
Kai ruošiate planus ateičiai, turėkite galvoje kaimynystėje esančią finansinę įstaigą —

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Sėkmingai darančią biznį ir aptarnaujančią lietuvius virš 40 metų

Turtas virš
\$50,000,000.00

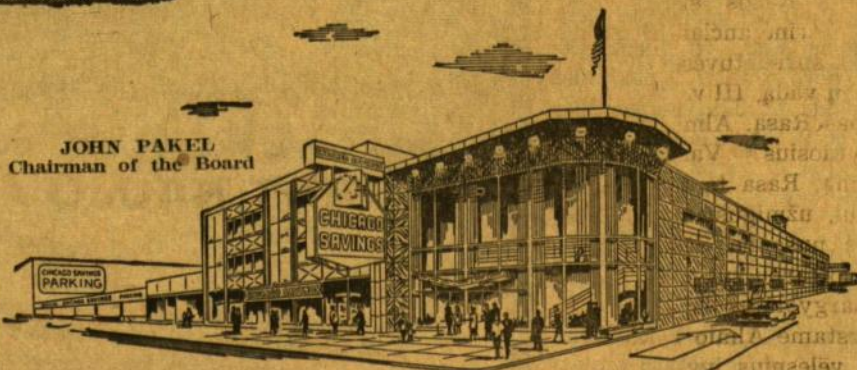

KURIOJE JŪSŲ, KAI TAUPYTOJO, pinigai yra geriausiai apsaugoti ir neša Jums papildomas pajamas.

- PRAKTIŠKA — galite taupyti bet kokią sumą bet kurio laiku, pagal Jūsų taupymo planą reikalaujimus.
- PELNINGA — didesnis negu vidutiniškai mokamas dividendas du kartus į metus pridedamas prie Jūsų sąskaitos lėdžia lengviau siekti tikslų.
- PARANKI — vieta patogiai ir seniai įvestas taupymo pašto skyrius leidžia dar daugiau sutaupyti.
- SAUGI — nes visos santaupos iki \$10,000.00 apdraustos valstybinė JAV valdžios įstaiga.
- KAI NAMŲ PIRKĖJAS Jūs galite gauti paskolą pagal savo reikalavimus ir paruoštą biudžetą.
- NAMŲ GREIČIAU ĮSIGYSITE, nes mūsų paskolos leidžia greičiau išmokėti skolas ir tapti savininku.
- ĮSIGYSITE JI LENGVIAU, nes mūsų į nuomą panašūs mėnesiniai išmokėjimai apima paskolą, nuosimėlus ir kitus mokesčius.
- ĮSIGYSITE JI BE RPESČIŲ, nes kaimynystėje esanti draugiška mūsų įstaiga yra pasiruošusi Jums patarnauti.

Savo nariams turime pilną patarnavimą:

- Bonai mokslui baigti
- Paskolos namams
- Kalėdų Klubas
- Atostogų Klubas
- Seimos apdrauda
- Notaro patarnavimas
- Visokių rūšių apdraudos
- Nemokamas kambarys susirinkimams
- Mokame čekius ir duodame nariams specialius Money Orderius
- JAV pašto ženklai
- Parduodame ir išperkame JAV bonus
- Du dideli kiemai automobiliams pastatyti
- Vokai taupyti paštu
- Saugios depozitų dėžės
- Keleivių čekiai.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 So. Western Avenue

Tel.: GR 6-7575

VALANDOS:
PIRMADIENI . . . 12:00 P.M. — 8:00 P.M.
ANTRADIENI . . . 9:00 A.M. — 4:00 P.M.

TREČIADIENI visą dieną uždara.
KETVIRTADIENI . . . 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
PENKTADIENI . . . 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
ŠEŠTADIENI . . . 9:00 A.M. — 12:30 P.M.

IR NEPREMIJUOTIEJI GALI BŪTI VAIDINAMI

BEN. BABRAUSKAS

Ne komisija kalta ir ne jos nuopelnas, kad premijuotas tas ar toks, o ne anas ar anoks. Visada ji stengiasi padaryti tiksliausią sprendimą, tačiau, sa-
vaine aišku, ne visais atvejais vienas yra geresnis už visus kitus, taigi ir nepremijuotieji gali turėti įvairių teigiamybų.

Scenos veikalų trūkumas visuomet buvo ir dabar tebėra. Dar skautininkų skelbtojo konkurso veikalai tebebuvo skaitomi, o jau teko gauti laiškus, prašančių konkursinių veikalų vaidinimui. Deja, ir po to, kai komisija paskyrė premijas, ji negali vaidintojams pasiūlyti kitų veikalų, kadangi nepremijuotųjų autorių jai nežinomi. Konkurso skelbėjai turi tikrą ar tarpinį adresą, kuris yra nurodytas rankraščių siuntėjų ir kuriuo nepremijuotieji rankraščiai bus grąžinami jų autoriams ar tarpininkams.

Supažindinu su konkursiniais veikalais, tikėdamasis, jog suinteresuotieji veikalų statytojai galės susisiekti su pageidaujamais autoriais per skautininkų atstovę, turinčią minėtų ryšių su autoriais, būtent, per p. E. Eivienę, 6335 So. Whipple, Chicago, Illinois 60629.

Ziedai ugnyje

48 psl. 3 v. drama, nesunkiai suvaidinama, nuotykinga. Veiksmas vyksta 1945 m. ūkyje, kurio šeimininkai ką tik išvežti į Sibirą. Likęs šluobas kaimo siuvėjas Mykolas, kurį atlatko partizanaujas išvežtųjų sūnus Algirdas. Iš Kauno parvyksta Algirdo sesuo Laima su partizanu Arūnu. Abiem partizanams išėjus į mišką, komunistai suima Laimą. Girininko sekretorius Jurgis pasirodo bėgas išdavikas; jis nuėmė, idėjęs svaiginančią tabletę, siuvėją ir jį, partizanų ryšininką, primušo.

II veiksmas parodo partizanų stovyklą, kur, be ko kito, partizanai vaidina anuo metu aktualius Staliną ir Hitlerį. III v. — partizanų antpuolis. Užpultas vietinis komunistų vadas Maksimas rengiasi nušauti Laimą, bet jo talkininkas ukrainietis Ostapas staiga nušauna patį Maksimą ir taip išgelbsti Laimą. Kautynės žūva Algirdas ir Arūnas. Dainora ir Laima liūdi. Jurgis teis partizanų karo teismas.

Paskutinė akimirka

96 psl. 3 v. drama. Veiksmas vyksta 1947 m. Marijampolėje partijos sekretoriaus Bindoko kabinete. Pokalbyje dalyvauja vykd. komiteto pirm. Lietuvos rusas Vasiljevas, MVD viršin. žydas Goldmanas, sekretorės Rasa (partizanė, Almio sužadėtinė), Stefa (komjaunuolė, Goldmano meilužė), Nelė (vėliau partizanė). Rasa yra įtariama ir sekama.

II v. pas senukę Tarutienę susirenka partizanai ir tariasi suvaidinti Rasos sužadėtuves. Rasa į įtartinęjančiam Bindokui pasižada sužadėtuves parodyti partizanų vadą. III v. — sužadėtuves pas Rasą. Almio sušauna nugirdytuosius Vasiljevą ir Goldmaną. Rasa tą pat padaro Bindokui, užmigusiam prie stalo. Nelė nušauna Stefą. Partizanai tuo tarpu sutvarko komunistų sargybinius lauke. Epiloge išgirstame Almio balsą, pranešantį vėlesnius įvykius: Rasa žuvusi, jis pats susisprogdina.

Veiksmo it'n daug, veikėjų 11, yra šiek tiek neįtikinamų momentų. Stilūs gerokai publicistinis, reikėtų literatūriškiau apdoroti dialogus.

Diplominis darbas

50 psl. 3 v. ir epilogo vaidinimas. Dėkingas sumanymas ir sceninis suplanavimas, veiksmas vyksta dinamiškai Kaune 1941 m. birželio 23—24 d. In-

žinerijos diplomantas Kęstutis Bijūnas, jo sesuo Laima, Vytautas Šalna, jo sužadėtinė Aušra Rugytė ir bailys Simas Žibutis tempia visą veiklą. Meilė, karjeros bei garso siekimas ir pasaukojimas tėvynės laisvei sudaro dramatinę įtampą. Kęstutis ilgai svyruoja, kol pagaliau nusprendžia atsitraukti nuo savo diplominio darbo ir eina su Vytautu nudraskyti minų nuo Vytauto D'žiojo tilto. Jie abu žūva, ir jų paskutinis žygis, be abejoj, yra tėvynei skirtas diplominis darbas.

Autorius turėtų dar padirbėti, įtikinamiau išryškindamas charakterius ir pagyvindamas dialogus.

Tėvynės sakalai

31 psl. glausto rašto (normaliai būtų apie 60 psl. mašinėlė) 4 v. dramatis vaidinimas. Veikėjų bent puskaip. Veiksmas prasideda 1944 m. pavasarį šienapūte. Tėvai Linaičiai su dalimi vaikų pasitraukia į Vakarų, močiutė su kitais lieka namie. 17 metų sūnus Algis — partizanų vadas. Jo mylimoji Elenutė sužeidžiama — lieka viena. Žūva piemuo Antanėlis, taip pat ir senukas elgeta Mikas.

II v. rodo partizanų mišką; juos šelpia senutė močiutė, nors ji pati jau į pirtį perkeldinta. III v. vyksta pirtyje. IV v. senutė kalbasi su viena Elenute. Partizanai išniekinti turgaus aiškėje. Ateina Linaičių laiškas iš Amerikos (1955). Per sceną pereina vaidila ir partizanų dvasios, jų tarpe ir Algio dvasia. Visą veiklą reikėtų gerokai literatūriškai apdirbti.

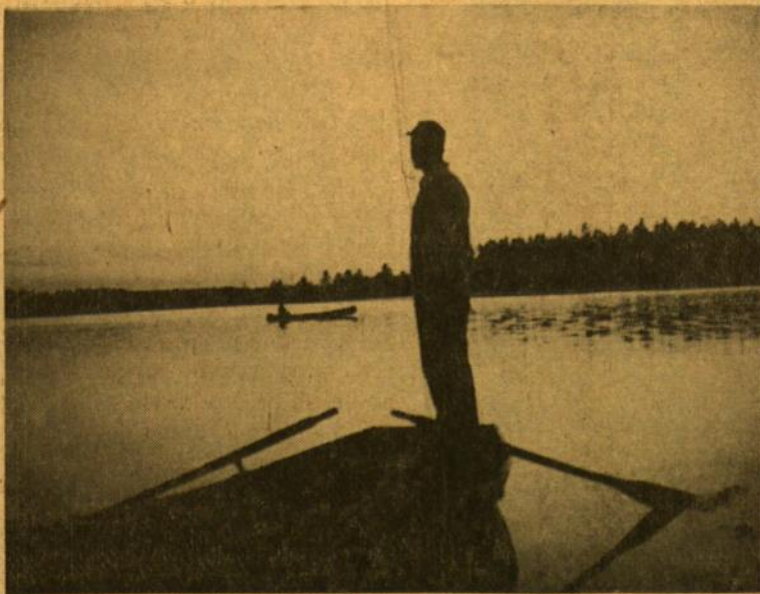
Gyvenimas šaukia

31 psl. 7 pav. veikalas. Veiksmas vyksta tai pas partizanų, tai NKVD tardytojų būstinėje. Daug veiksmo, nuotykių, bet patrauklesni dialogai kaip ir nėra. Trūksta kūrybiškumo. Veikėjai: partizanai Genys, Gandras, Volungė, tardytojai Skvorcovas, Lipkindas, vertėjas Užkurenko (Užkuryš). Neįtikinamas Giedrės išdavikumas; Užkurenko liepia NKVD šoferiui vežti palaidoti ją "mirusia" (iš tikrųjų gyvą), o pats šoferį nušovęs, nuveža ją į partizanų stovyklą. Bolševikai jį patį vis dėlto spėja peršauti — jis miršta.

Paparčio žiedas

17 psl. 4 v. scenos vaizdelis negalėjo būti svarstomas vien dėl to, kad jis aiškiai per trumpas; konkurso sąlygose buvo nurodyta 1½—2 val. vaidinimui laikas.

Veikalėlis be literatūrinių pretenzijų, tačiau lengvas vaidinti pvz. skautų stovyklose. I v. — ateina svečių į skautų stovyklą. Vienas jų sakosi turįs paparčio žiedą, kuris galės patenkinti tris svajones. Vienas jaunuolis pareiškia norą išvysti knygnešių laikus, kitas — Jonines Ramby-

Vandenys vakaro ramybėje...

Nuotr. J. K.

NAUJI LEIDINIAI

• Vaclovas Biržiška, ALEKSANDRYNAS. III tomas, XIX amžius. Senųjų lietuvių rašytojų, rašiusių prieš 1865 m. biografijos, bibliografijos ir bibliografinės. Lituanistikos instituto leidinys, išleistas JAV LB Kultūros Fondo. Čikaga, 1965 m. Tiražas 1,000 egz. Spaudė Morkūno spaustuve, 6051 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60636. Knyga 454 psl., 9x6 inč. formato, kietai įrišta, kaina \$7.50, gaunama ir "Drauge".

Tai paskutinis prof. Vaclovo Biržiškos "Aleksandryno" tomas, kurio pratarmę parašė paskutinis iš gyvųjų Biržiškų

no kalne, trečias — Lietuvos partizanų. II, III ir IV veiksmuose tie dalykai parodomi: knygnešių priesaika miške, šokiai Rambyno kalne, partizanų stovykloje radistas rengiasi siųsti žinią laisviesiems lietuviams (pastarasis paveikslas silpniausias).

— prof. Viktoras Biržiška, tačiau pats trečiojo tomo pasirodymo jau nesulaukęs. Jo nuotrauką kaip tik regime šiame tome tuoj po titulinio puslapio. Visi trys "Aleksandryno" tomai sudaro vieną iš ateičiai labiausiai išliekančių laisvojo pasaulio lietuvių indėlių į bendrąjį tautos kultūrinį aruodą. Kartu tai yra ir pats tvirčiausias paminklas tritomio autoriui prof. Vaclovui Biržiškai, o drauge ir kitiems, jam talkinusiems, broliams Mykolui ir Viktorui.

Iš trečiame tome liečiamo laikotarpio knygoje yra pateikta 119 mūsų rašytojų aprašai. Jų tarpe gana apstu ir tokių pavardžių, kurios toli gražu jau netelpa vien tik siaurai lokalinėje aplinkoje, bet kurių reikšmė plečiasi į visą mūsų kultūros istoriją. Tiems, sakykime,

TV — RADIJO TAISYMAS
P. RUDENAS
2740 W. 63rd St.
Telef. 434-0421

Cia pat galite gauti Briedžio dažų.
10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois 60642
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

TELEVIZIJAS
paprastas ir spalvotas nebrangiai taisyti. Už patarnavimą vietoje \$3 už dirbtuvės darbą \$10 ir dalyv. Pasiteiraukite apie naujas
J. MIGLINAS
2549 W. 69 St., II auk., PR 6-1063

MOVING
R. SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda
2047 W. 67 PL. WA 5-8063

"PAŽANGA"
savo garaže ir SINCLAIR gazolino stotyje papigintai įveda duslintuvus (muflerius) ir stabdžius brakes. Teiraukitės kainą pas:
ANTANĄ ir ALGIMANTĄ STANEVIČIŲ, 2637 W. 47th St.
Telef. — Lafayette 3 - 9663

SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1000
ANT NAUJO AR VARTOTO AUTO!

Balzekas Motor Sales, Inc.

4030 Archer Avenue, Telef.: Virginia 7-1515

CHRYSLER - Imperial — PLYMOUTH - Valiant — BARACUDA

300 gerų vartotų automobilių. Labai nužemintoms kainoms. Galima pirkti be pinigų. Didžiausia ir teisingiausia Automobilių įstaiga Amerikoje

pagrindiniams ano laikotarpio stulpams "Aleksandryne" vietos nepagailėta, ir jie autoriaus ypač ryškiai ir spalvingai apdėti, iškeliant nemažai dar ligi šiol nežinomų faktų. Iš visos eilės tokių labiau akcentuotų ypač išsiskiria: Simanas Daukantas, Simanas Stanevičius, Motiejus Valančius, Antanas Tatarė, Fridrikis Kuršaitis, Laurynas Ivinskis, Jonas Juška, Antanas Juška, Antanas Baranauskas. Tai vis jau kiekvienam šviesuoliui žinomos pavardės. Tačiau taipgi yra begaliniai idomu skaityti ir apie tuos mūsų ano meto rašytojus, apie kuriuos išgirstama, gal būt, pirmą kartą. Tokie nauji atradimai skaitytoją nemažiau intriguoja. "Aleksandryno" tritomis šalia Lietuvių Enciklopedijos, šalia išsivijoje išleistų Vinco Krėvės šešių tomų, šalia poezijos ir prozos antologijų turėtų būti kiekvieno šviesesnio lietuvių knygų spintoje.

• THE BALTIC REVIEW, nr. 28 (1964), New York. Šiame n-ryje įdėti svarbūs ir ne tik angliskai kalbantiems straipsniai: M. Brakas — apie pabaltiečių laikyseną, Edzard Schaper — Pabaltijo tautos dvasiniame Europos spektre, Albertas Gerutis — Lietuvos kova dėl jos raidyno, Jaan Pennar — apie sovietų tautybių politiką, Aleks's Rannit — apie dabartinę Pabaltiečių literatūros sovietų

VALYMAS
KILIMAI, APMUSTI BALDAI, valomi. Kambariai plaunami ir dažomi.
J. RUDENAS
Tel. CLiffside 4-1050

MOVING
J. NAUJOKAITIS
Ilgų metų patyrimas. Apdraustas perkraustymas.
WA 5-9209 Chicago, Ill.

DRAUGAS, šeštadienis, 1965 m. liepos mėn. 10 d.

5

tų okupacijoje padėti, Leonhard butienės knygą "The Balts". Vahter — apie gyvenimą Estijoje (religinį persekiojimą). Knygų apžvalgų skyriuje prof. J. Puzinas vertina dr. M. Gim-

THE BALTIS REVIEW leidžiamas du kart per metus. Adr.: 29 West 57 St., New York, N. Y. 10019, USA.

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
TAISYMAS yra mūsų SEPECIALYBĖ. VISU GAMYBOS GREITAS patarnavimas • GARANTIJA • KREDITAS
2412 WEST 71ST ST. CHICAGO, ILL. 60629. TEL.: 471-2446

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202

JULY — LIEPOS 8, 9, 10 D. D.

BISQUIT THREE STAR COGNAC Fifth \$5.19

STOCK 10 YEAR OLD V.S.O.P.

IMPORTED BRANDY Full Quart \$4.98

COGNAC NAPOLEON V.R.O.P. Fifth \$5.59

GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P. Fifth \$4.89

CINZANO VERMOUTH Dry or Sweet Fifth \$1.39

ASSORTED 1964 VINTAGE GERMAN WINES

Liebfraumilch, May, Schwarze Katze, or Rudeschmer

IMPORTED FINE MADEIRA WINE Fifth \$2.98

CHERRY MARNIER LIQUEUR Fifth \$6.49

LOWENBRAU IMPORTED

Light or Dark Beer

Case of 24 — 12 oz. Throw Away Bottles \$7.95

MILLER HIGH LIFE BEER

Case of 24 — 12 oz. Cans. Case \$3.58

DOVANA TAUPYTOJAMS 7 GABALŲ "PRESCUT" STIKLO KOMPLEKTAS ŠALTIEMS GĖRIMAMS

Tik atidarykit taupymo sąskaitą su \$500.00 arba pridėkit šią sumą prie turimos jūsų sąskaitos ir šis gražus 7 gabalų "Prescut" stiklo šaltų gėrimų komplektas — garsios Anchor-Hocking kompanijos, bus jums nemokama dovana. Ji gali tarnauti kaip elegantiškas komplektas vandeniui, valgant prie stalo, arba yra idealus stiklų komplektas gatavai paruoštam gėrimui. Pasiūlymas baigiasi liepos mėn. 17-tą dieną. Tik viena dovana šeimai ir prašom nereikalaoti jos paštu. Atsargos ribotos, todėl prašome ateikite šią dieną.

JOSEPH F. GRIBAUSKAS
Exec. Sekretorius

4 1/2%

DIVIDENDŲ ČEKIAI IŠSIUN-
GIAMI KAS METŲ KETVIRTI
UZ INVESTAVIMO
TAUPYMO SĄSKAITAS.

Valandos: pirmad. 9 iki 8 v. r.
antrad. ketvirtad., penktad.
9 r. iki 5 v. v., šeštad. 9 v.
ryto iki 1 v. p.p.
Teledieniais uždaryta.

ST. ANTHONY SAVINGS

1447 South 49th Court, Cicero 50, Illinois

PHONES: City — 242-4395; Suburbs — 656-6330

Joseph F. Gribauskas — Executive Secretary

HOURS: Monday, 9-8; Tuesday, Thursday, and Friday, 9-5;

Saturday, 9 to 1; Wednesday closed.

MUZIKINIŲ REIKMENŲ PARODA

INŽ. A. SEMENAS

64-toji metinė amerikiečių muzikos verslininkų konferencija (NAMM) ir plati muzikos paroda įvyko Conrad Hilton viešbutyje, Chicagoje. Paroda atsidarė birželio mėn. 27 d. ir tęsėsi penkias dienas. Ji apėmė televizijos aparatus, stereo, fonografus, visokius radijo aparatus, juostinius rekorderius, stiprintuvus, garsintuvus, muzikos instrumentus (pianinai, vargonai, gitaros, akordeonai etc.), plokšteles ir t. t. Iš viso dalyvavo 300 firmų, įskaitant į tą skaičių 107 gamintojus ir importuotojus iš įvairių kraštų.

Prieš patenkant į parodų sales, tenka pamatyti vestibulyje išstatytus istorinius eksponatus, būtent — kaip atrodė pirmieji radijo bei televizijos aparatai. Ir apsisėdus paroda, nustembi, kad per tokį trumpą laikotarpį yra padarytas toks milžiniškas progresas.

Kadangi 4.7 milijonais dolerių yra sumažinti akcizo mokesčiai, tai dabar, perkant televizijos bei radijo aparatus, stereo įtaisus ir visokias dalis, teks už juos mažiau mokėti. Pagal naują įstatymą, kuris įsigaliojo nuo birželio 22 d., galima sutauptyti nuo 10 iki 100 dolerių, perkant televizijos aparatus. Aišku, atitinkamai sutaupti, perkant ir kitus muzikinius reikmenis. Šioje parodoje daugiausia jau išstatyti 1966 m. modeliai. Todėl parodoje susidomėjimas eksponatais buvo gana didelis, ir verslininkai darė užpirkimus, didesnius negu bet kada iki šiol būdavo. Mat, nujauciama, kad pirkėjas sumažintų mokesčių dėka savo pirkimo galią padidins. Numatoma, kad vien radijo, televizijos ir fonografų prietaisai ir šiai sričiai artimi reikmenys šiais metais pasieks 3.3 milijonų dolerių apyvartą, ir tai bus naujas pardavimo ir pirkimo rekordas.

Spalvotoji televizija šimtą parodose pirmąją. Ir numatoma, kad jos bus parduota už daugiau kaip 2.4 mil. dolerių. Pareikalavimas jos yra toks didelis, kad būtų galima parduoti ir kur kas daugiau aparatų, bet, deja, nespėjama pagaminti pakankamai vaizdo vamzdžių. O tas trūkumas dar bus jaučiamas ir kitais metais. Jei prieš kelis metus vos keletas firmų gamino spalvotos televizijos aparatus, tai dabar per 20 gamintojų jau metėsi į šią šaką.

Nespalvotieji televizijos aparatai taip pat progresuoja. 1964 m. jų buvo parduota apie 8 milijonai. Televizija yra užkariavusi amerikietį. 93% visų namų (t. y. 9 namuose iš dešimties) jau yra televizijos aparatai. Iš viso tai būtų apie 60 milijonų aparatų. Tuo tarpu tik 82% visų namų turi vonias ar dušus. Jokia kita daugiau ar mažiau pramoginė prekė taip neišsiplėtė, kaip televizija. Televizijos veikiami žmonės daugiau ima domėtis ir muzika. Numatoma, kad kiekvienas 10-tas naujai

pastatytas namas turės įsirengęs visą muzikinę sistemą. Tokie muzikiniai namai turės įtaisytus stereo įrengimus, televizijos aparatus, juostinius rekorderius, elektroninius vargonus ir net kino aparatūrą, kur muzikos garsai galės skambėti bet kuriame kambaryje.

Naujausia parodos atrakcija — stereo juostinis rekorderis, pritaikintas automobilyje, kuriame net pusantros valandos galima bus gėrėtis pasirinkta įrekiuota muzika.

Pirmą kartą šioje parodoje pasirodė kelios firmos ir su visai nauju prietaisu, kuriame jau numatoma nepaprasta ateitis. Tai naminis vaizdo juostinis rekorderis. Jei anksčiau juostinis rekorderis (magnetofonas) buvo žinomas, kaip garsui užrašyti, tai dabar bus galima be garso užregistruoti ir matomus vaizdus arba tai, kas aplink mus dedasi. Tokiu būdu, bet kokį įvykį namuose galima bus tuoju užrekiuoti ir tuo pat per televizijos aparatą vėl pakartoti. Mėgiama televizijos programą taipgi bus galima užrekiuoti, o vėliau pagal norą pakartoti. Tokiam vaizdo rekorderiui ateitis yra milžiniška ir jo pritaikumas begalinis. Tuo tarpu pigiausias naminis vaizdo juostinis rekorderis sukasi dar apie tūkstantį dolerių. Kai tik daugiau gamintojų įsijungs į šią sritį ir pradės prekės masinę gamybą, aišku, kaina kris.

Šioji paroda savo įvairybėmis muzikos srityje parodė, kad elektronikos pritaikymas turi nepaprastą ateitį. Dar daug naujų išradimų bus išvystyta ir pritaikyta žmogaus malonumui bei patogumui. Jau ir dabar šioje parodoje buvo vaizdžiai parodyta, kiek žmogaus vaizduotė yra laki ir neribota.

ST. ZABRODSKAS

MIESTO IR NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

Atlieka remontą, perstatymą ir namų statybą darbus, cemento darbus, elektros įrengimus ir kt. Išrūpina reikalingus leidimus, iš miesto valdybos namų statymui, pertvarkymui ar remontavimui.

Visas darbas yra garantuotas ir apdraustas.

2040 West 52nd Street, Tel. PR. 8-7887 CHICAGO, ILL. 60609

Pristatome Visokių Rūšių STATYBĄ IR NAMŲ PATAIŠYMŲ MEDŽIAGĄ

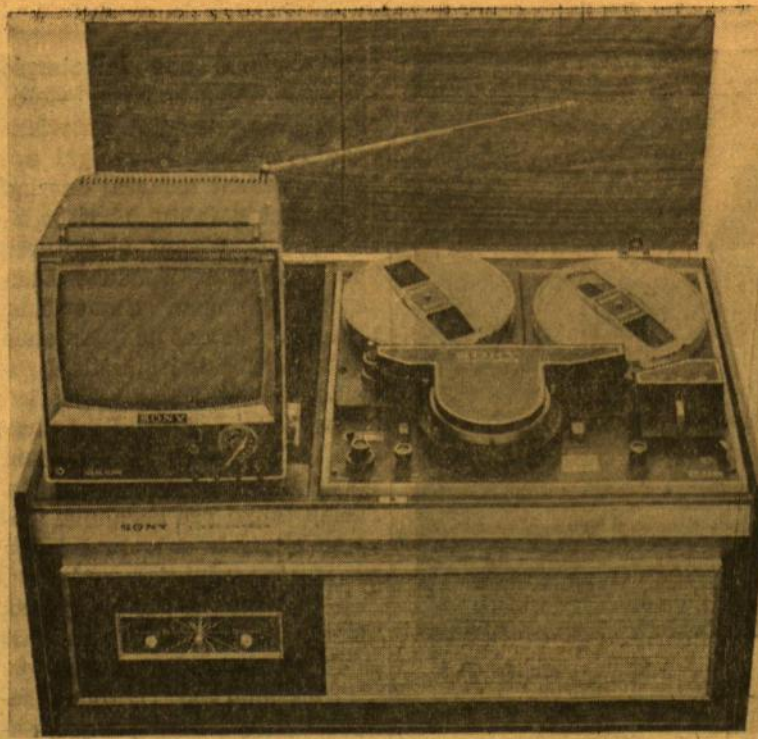

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.

3089 S. Halsted St., VI 2-1272

Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai. Raktinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

Ne tik balse, bet ir vaizdo juostinis rekorderis

NAUJI LEIDINIAI

● ŠALTINIS, 1965 m., birželio mėn., nr. 3. Tikybinės ir tautinės minties žurnalas. Žurnalo prenumerata metams \$2.00, adresas: 21 The Oval, Hackney Rd., London, E. 2, England. Sašiuvinis pradėdamas vėskupo V. Brizio mintimis ryšium su lietuvių 25 metų laisvės kova ir vysk. Pr. Brazio žodžiu, pasakytu tautiečiams pirmojo apsilankymo metu Londone. Atsiminimais, nuotraukomis ir literatūra kūrėba prisimenama siaubingoji Lietuvos pavergimo sukaktis. Jaudinantys žodžiai, jaudinantys vaizdai, kaip, sa-

kysim, toji nuotrauka, kurioje regime Sibiro tremtyje motiną lietuvių su keturiais paaugliais sūnumis. Jaudina skaitytoją ir toji kalėjime sukurtoji ir bolše-

Lietuviška valgykla. Gražiausias lietuviškas restoranas, kuriame gaminami lietuviški valgiai.

Atdara nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT

6918 So. Western Ave. - GR 6-9758

JADVYGA ir - JUOZAS BARTKUS, Savininkai

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutauptyte pirkdami šia įvairių filmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street

Chicago 29, Illinois

Tel. PR 6-8998

SUSTOKIT, APŽIURĖKIT - MŪSŲ METINĮ IŠPARDAVIMĄ

STEIN TEXTILE CO.

Didelis užuolaidų skyrius, kuriame galit savo langams pasirinkti urminėmis kainomis iš tūkstančių įvairių užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokados, "boucle", "fiberglass". Jei jus nemokat siūti, mes jums jas pagaminisim.

PIRKŠIT NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.

Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylonų, taffetų, aksomo, angliškių medžiagų paltams ir kostiumams siuntimui artimiesiems ir Lietuvai ir tolimajai Sibirui už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

Atdara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmą, uždaryta.

Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę Jefferson St. Chernin's aikštėje

JEI JŪS NORITE SIŪSTI

SIUNTINĮ - DOVANAS Į USSR

NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS

FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED by Vnešposyitorg)

VYRIAUSIA ISTAIGA

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y., IN 7-5522

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma - skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.
NEW YORK 3, N. Y.
NEWARK, N. J.
SOUTH RIVER, N. J.
UTICA, N. Y.
FARMINGDALE, N. J.
PHILADELPHIA 23, PA.
ALLENSTOWN, PA.
ROCHESTER 5, N. Y.
LOS ANGELES 4, CAL.
CHICAGO 22, ILL.
BALTIMORE 31, MD.
BUFFALO 12, NEW YORK
DETROIT 12, MICH.
HARTFORD 6, CONN.
JERSEY CITY, N. J.
SYRACUSE 7, N. Y.
CLEVELAND 13, OHIO
HAMTRAMCK, MICH.
SO. BOSTON, MASS.
TRENTON 10, NEW JERSEY

1530 BEDFORD AVE.
78 SECOND AVENUE
314 MARKET STREET
46 WHITEHEAD AVENUE
968 BLEECKER STREET
FREEMOOD ACRES
631 W. GIRARD AVENUE
126 TILGHMAN STREET
558 HUDSON AVENUE
107 SO. VERMONT AVENUE
1241 NO. ASHLAND AVENUE
1900 FLEET STREET
701 FILMORE AVENUE
11601 JOS CAMPAN AVENUE
648-17 ALBANY AVENUE
303 GROVE STREET
1200 SOUTH AVENUE
1028 KENILWORTH AVENUE
11339 JOS CAMPAN AVENUE
396 W. BROADWAY
1152 DEUTZ AVENUE

IN 7-6465
OR 4-1540
MI 2-2452
CL 7-6320
RE 2-7476
363-0404
PO 9-4507
HE 5-1654
232-2942
DU 5-6550
HU 6-2818
DI 2-4240
TX 5-0700
TO 8-0298
CH 7-5164
HE 5-6368
GR 5-9746
PR 1-0696
TO 9-3980
AN 8-1120
EX 2-0306

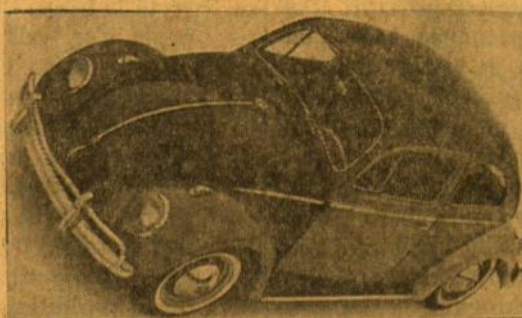
vikiniame kalėjime nukankinto arkivyskupo M. Reinio eiliuotoji malda, persiusta į Vakarus vieno, kartu su arkivyskupu kalėjusio lietuvių, žurnalo numerio recenzuojamos J. Gutos ir Danguolės Sadūnaitės nauji pozės rinkiniai ir premijuotasis Albino Baranausko romanas "Karklūpėnuose".

● AUŠRA, nr. 8 (1965). Pavėluotai gautame Varšuvoje veikiančios Lietuvių visuomeninės kultūros draugijos Centro valdybos organe vis labiau jaučiamą lenkų redakcinę ranką (vyr. red. lenkas Z. Stoberski), nors redakcinę kolegiją sudaro šeši lietuviai, jų tarpe ir iš Argentinos į Lenkiją grįžęs poetas J. Kėkštas. Laikraštyje primygtinai keliamas dėmesys šių dienų okupuotai Lietuvai ir jos gyvenimo apraiškoms. Plačiai paminimi komunistų žygiai Lenkijoje ar Lietuvoje. Iš straipsnių paminėtini: J. Ocmanski — "Proletariatas" (1882—1886) ir "Lietuviai", kur rašoma apie J. Šliupo ir V. Kudirkos ryšius su

"Proletariatu", dar rašoma apie Balstogės Mokslo draugiją, vestuvių papročius Suvalkijoje. E. Petruškevičiaus — "Lankytė Seinų kraštą", kaip Lenkijoje paminėtos 250-sios K. Donelai-

čio gimimo metinė, Ūkininko kampelis ir kt.
● PIRMIEJI ŽINGSNIAI, K. Donelaičio. Istorinio mokyklos mokinių laikraštis, 1965 m., gegužės mėn., nr. 5.

VIETINIŲ IR IMPORTUOTŲ AUTOMOBILIŲ (Complete auto service) PILNAS TAISYMAS IR APTARNAVIMAS

ERWIN'S AUTO REPAIR, INC.

2218 West 69th Street, Tel. HE 4-6900

CHICAGO, ILLINOIS 60636

Mūsų erdviose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų modernių baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

LIETUVIŲ ISTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmą ir ketvirtą 9-9 val., antrą, trečią ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2% Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v. PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

VANDER WAGEN

ANGLYS

SINCLAIR ALYVA

3605 West 63rd St. POrtsmouth 7-8020

NELAUKITE, nes rytoj gali būti pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė ištikus neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI ŠIŲ kompanijų:

AMERICAN BONDING
AMERICAN INDEMNITY
CASUALTY MUTUAL
FIDELITY & DEPOSIT
FIRE & CASUALTY OF CONN.
GIBRALTAR INSURANCE
THE HANOVER
HIGHWAY INSURANCE
THE HOME
INTERSTATE
LASALLE CASUALTY
MANHATTAN FIRE & MARINE
MERCURY MUTUAL
MONARCH
NATIONAL UNION
NEW YORK FIRE
SECURITY INSURANCE
UNITED STATES FIRE
UNIVERSAL INSURANCE
WESTERN FIRE & CASUALTY
CALIFORNIA LIFE

Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams Street Room 800

Telefonas CEntal 6-5206

Taupykite

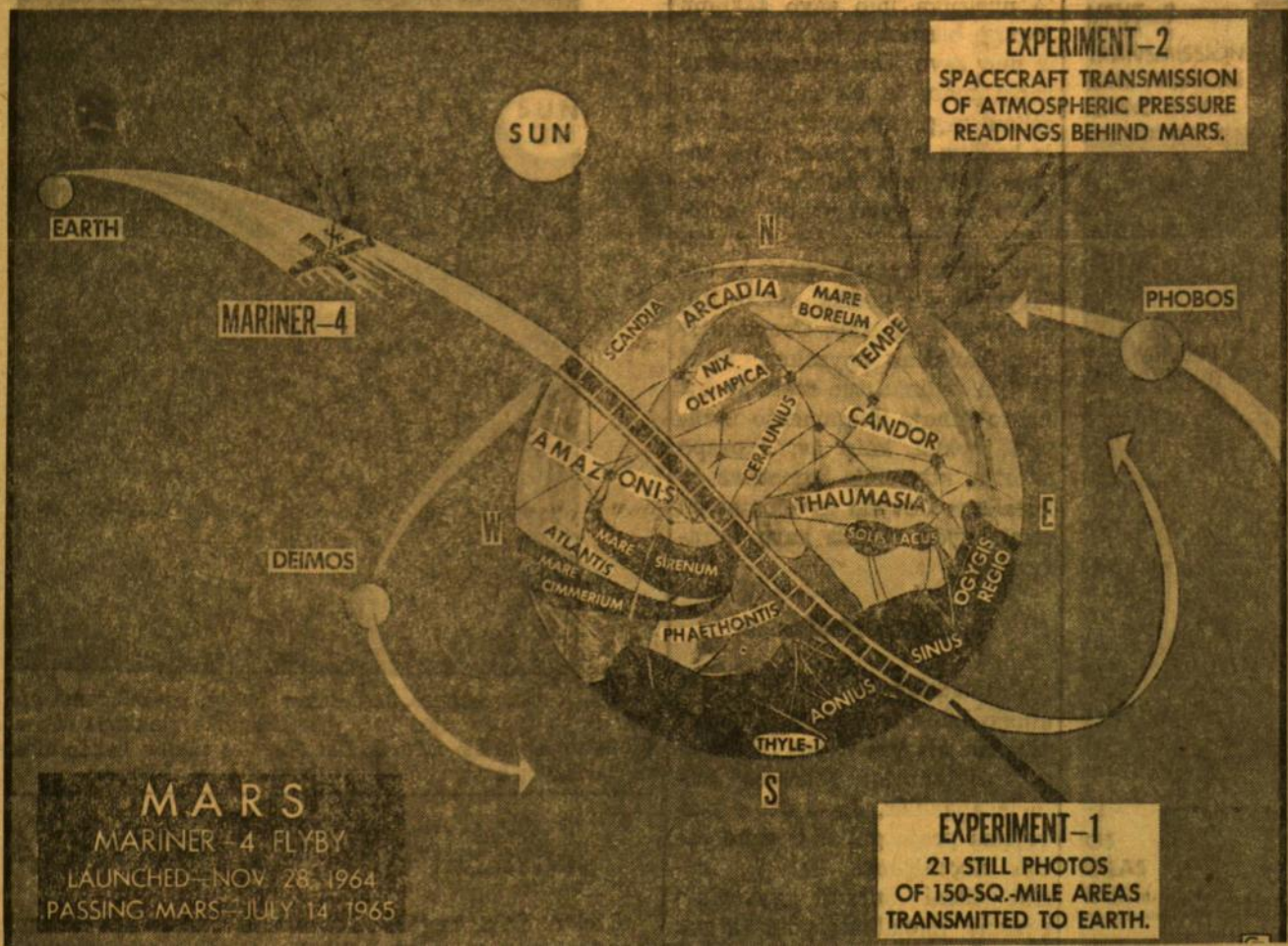
MES MOKAME **4 1/2%** ANT VISŲ SĄSKAITŲ

Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi \$10.000 apdrausta Federalės valdžios agenturoje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

Cia parodomi pagrindiniai uždaviniai, kuriuos turės atlikti U. S. Mariner-4, beorės erdvės skraidinys. 25 minučių fotografavimo laikotarpiu fotografijos bus žemėi siunčiamos tolimojo prietaisu dalimis per sekandis 10 dienų, o kiekviena pranešimo dalis užtruks 8 valandas, kol pasieks sekimo stotis žemėje.

FILMŲ ĮVAIRUMAI

STASĖ SEMENIENĖ

Harlow

Su didžiausiu triukšmu, milžiniška reklama Chicago pasiekė multimilijoninis filmas "Harlow". Jis taip turtingai pastatytas, toks spindintis, kad tiesiog akina. Nenuostabu, nes ir liečia Hollywoodo pačią prabangiausią erą 1930 metais. Tačiau šių laikų žiūrovui nebeužtenka vien spindesio. Tai tik lyg oda, aptraukianti kūną. O tas, kuris ieško kūno ir mėsos ir kaulų, lieka labai nusivylęs — nes tada filmas pasirodo esąs tik vidutiniškas.

Ekranui tekstą parašė John Michael Hayes. Neva pagal Irving Schulman kontroversinį romaną. Tačiau tas panašumas beveik ir pasibaigia tik antrašte.

Tą tragišką ir kenčiančią filmo žvaigždę Hayes interpretavo gyvenime, kaip naivą, net gerokai širdyje purtonišką kaimo mergaitę, kuri pateko į blogą

draugystę.

Pačiame filme trūksta ne tik jautrumo bei pasakojimo gilumo, bet ir pačios Harlow. Nė mažiausio pažvelgimo į ją, kaip į moterį, nėra. Nerasi nė to magnetiškumo, kuris skyrė ją nuo visų kitų moterų gražių veidelių. Harlow buvo anų laikų Marilyn Monroe. Galima ją apibūdinti vienu žodžiu, ji buvo — elektrizuojanti. Ir Carrol Baker, kone šių dienų antroji Marilyn Monroe, visai nepajėgė būti Harlow. Nežiūrint vaidybos, grimo bei \$100,000 vertės gabiosios Edith Head sukurtų rūbų, nebėra Harlow.

Partneriai filme — aktorių sąstatas netalkino jokia paspirtimi. Peter Lawford, pusiau apsnūdęs, vaizduoja Paul Bern, Harlow nelaimingą vyrą. Red Buttons, Arthur Landau, jos agento — draugo rolėje ir Angela Lansbury — josios motina Jean Bello, yra tinkami. Tik-

tai itališkasis importas — Raf Vallone, Marino Bello, Harlow patėvio rolėje, tikrai išskirtinai spragsėdamas spindi. Kaip sproginėjančią įvairiomis spalvomis bengališką ugnį, ji vienas malonumas ekrane stebėti. Nelaimei, jo vieno nepakanka. To, ko eidama pamatyti "Harlow" publika tikisi, nerasta. Tik suaugusiems.

Jaunos mergaitės meilės nuotyčiai

Atrodo, kad moderniems žmonėms dar vis nenusibodo 18-tasis šimtmetis. Neseniai matėme ekrane "Tom Jones", dabar lyg jo imitacija atsekė "The Amorous Adventures of Moll Flanders" — jaunos mergaitės meilės nuotyčiai plačiame ekrane, spalvotame filme.

Tačiau šiam filmui trūksta ir pirmtakūno stiliaus ir sugebėjimų. Režisierius Terence Young leido filmui per daug ištįsti. Tik jame daug ano meto dvasios, pramogų ir humoro.

Moll Flanders (Kim Novak) yra rondonplaukė tarnaitė, užaugusi provincijoje, vienoje žei-

moje be moters ir laikoma "viena iš šeimos". Patraukli mergaitė suviliojama šeimos vyriausio sūnaus, o kiek vėliau vedama jauniausio — kvailiuko. Po kiek laiko, tapusi jauna našle, išvyksta į Londoną ir susiranda savarankišką kelią į gyvenimą. Moll nuotyčiai beveik primena Amber nuotykius iš "Forever Amber".

Tarpe kitų gerai parinktų ak-

torių yra Angela Lansbury, simpatiška moteris; britų Richard Johnson, Mall tikroji meilė, Vittorio de Sica, be pinigų grafas; George Sanders, pagyvenęs bankininkas; Lilli Palmer, graži ir išsiteniravusi vagilė. Visų vaidyba be mažiausio prie- kaišto.

Filme daug juokingų scenų. Daug vaikymosi, pabėgimų, pa-

SOPHIE BARGUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadienio ir sekmadienio nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakarais pirmadienio 7 val. ryto.

VISOS PROGRAMOS IS WOFA
1490 kil. AM ir 1027 mg FM
Tel. HEMlock 4-2413
Tel. HEMlock 4-2413
7159 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

MOVING

Apraustas perkraustymas įvairių atstumų.

A. VILIMAS

3415 S. Lithuania Ave.
Tel. FRontier 6-1833

COSMOS EXPRESS

MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE

2608 ir 2439 West 69th Street
Chicago 29, Ill. Tel. WA 5-2737.

3212 South Halsted Street
Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1868

Lietuvių bendrovė, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų tiek į Chicago, į Lietuvą.

Didelis pasirinkimas geriausios rūšies medžiagų ir kitų prekių žemomis kainomis.

E. ir V. Zukauskai

Automobilio nelaimės atveju skambinkite

(In case of accident, call)

COUNTRY AUTO REBUILDERS

GR 6-7777 24 hour towing service

Karosierijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs patalymai.

BODY AND FENDER WORK

PAINTING, MECHANICAL REPAIR

2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629

Savininkas — MIKAS ČESAS

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daug metų patyrimo siunčiant

DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai aprausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamomis kainomis.

Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.			
NEW YORK, N. Y.	39 - 2nd Avenue	AL	4-5456
NEW YORK, N. Y.	10011, 108 West 14th St.	CH	3-3005
BROOKLYN 11, N. Y.	370 Union Avenue	EV	4-4802
BROOKLYN 7, N. Y.	600 Sutter Avenue	DI	5-6805
ATHOL, Mass.	61 Mt. Pleasant Street	CH	9-6245
BOSTON 18, Mass.	271 Shawmut Avenue	LI	2-1767
SOUTH BOSTON, MASS.	327 W. Broadway	TE	8-0065
BUFFALO 6, N. Y.	332 Fillmore Avenue	TE	6-2674
CHICAGO 22, Ill.	2222 W. Chicago Avenue	BR	8-6966
CHICAGO 8, Ill.	3212 So. Halsted Street	WA	5-2737
CLEVELAND 13, Ohio	904 Literary Road	TO	1-1068
DETROIT, Mich.	7300 Michigan Avenue	VI	1-5355
GRAND RAPIDS, Mich.	636-38 Bridge St., N. W.	GL	8-2256
HANTRAMICK, Mich.	11333 Jos. Campau	GL	7-1575
HARTFORD, Conn.	200 Franklin Ave.	TE	238-8009 ir 246-0215
IRVINGTON 11, N. J.	762 Springfield Ave.	ES	2-4685
YOUNGSTOWN 3, Ohio	21 Fifth Avenue	RI	3-0440
LOS ANGELES 22, Calif.	900 So. Atlantic Blvd.	AN	1-2994
LAKEWOOD, N. J.	126 - 4th Street	FO	3-8569
NEWARK 3, N. J.	428 Springfield Avenue	BI	3-1797
PATTERSON 1, N. J.	509 Congress Ave.	LO	2-1444
PASSAIC, N. J.	176 Market Street	MU	4-4619
PHILADELPHIA 23, Pa.	525 W. Girard Ave.	GR	2-6387
PITTSBURGH 3, Pa.	1307 E. Garson Street	PO	5-5892
SAN FRANCISCO, Calif.	2076 Sutter Street	HU	1-2750
WATERBURY, Conn.	6 John Street	FI	6-1571
WORCESTER, Mass.	174 Millbury Street	PL	6-6766
YONKERS, N. Y.	555 Nepperhan Ave.	SW	8-2868
		GR	6-2781

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

DRAUGAS, šeštadienis, 1965 m. liepos mėn. 10 d.

7

rodomas Newgate kalėjimas. Pirmą kartą su savo vyru Richard Johnson. Filmas moralinių atžvilgiu turi peiktiną vietą.

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!

PRADEK TAUPYTI SIANDIEN!

Paskolos, perkant namus, daromos ilgim terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais. Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK RD. — CHICAGO — VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO Mr. NELSON SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEdarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYGIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 West 63rd STREET
Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-9600

Petkus

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS

2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero. TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

STANDARD Safety... ASSURED and INSURED!

Turtas

\$95,000,000.00

Rezervai

\$9,200,000.00

4 1/4% Current rate per annum

4 Times a Year

All Savings in by the 15th
Earn from the 1st

HOURS:
Mon. Thurs. — 9 to 5
Tues. Fri. — 9 to 4
Sat. — 9 to 12
Wed. — Closed

STANDARD FEDERAL SAVINGS

Standard Federal Savings visų su-
taupų saugumas yra užtikrintas mū-
sų pajėgus ir pastovaus įmonės ve-
dimo ir apgalvoto veikimo... ir kiek-
viena sąskaita yra apdrausta Federal
Savings and Loan Insurance Corpora-
tion, J.A. Valstybių valdžios agentū-
ros. Norėdami saugaus taupymo ir
aukštų pajamų, išmokamų keturis
kartus į metus, pradėkit taupyti pas
Standard Federal.

Chicagos apylinkėse pajėgiausias

4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • VIRginia 7-1140

Moterų Gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, Ill., 60629
Tel. 925-5988

KUR DINGO LAIMINGI ŽMONĖS?

PRANYS ALSĖNAS

Klausimas tikrai įdomus ir intriguojantis. Iš tikrųjų, kur gi jie dingę? O šitokių klausimų stato ir ta tema mintis reiškia "Family Digest" žurnale autorė Nancy Rose. Ji sakosi yra pervargusi, beskaitydama įvairias istorijas apie "nelaimingas moteris". Vienok ji pati tvirtai tikinti, jog nesą pasaulyje gražesnės, nuotaikingesnės ir priimtinesnės karjeros, kaip būti žmona ir motina.

Šį rytą, girdi, kada namas, atrodė, gana netvarkingas viduje, baltiniai neplauti, aš nusisukau nuo visko ir pasiėjau trumpučių ne dienų, bet valandų atostogas. Įvairūs žurnalai vis krovėsi į kampa, o aš jų nebuvau nė praskleidusi. Jų susirinko net šešetas. Todėl ir nusistačiau: imsiu ir peržiūrėsiu, o kai ką ir perskaitysiu, kad pinigai nebūtų mokami be reikalo...

Po dviejų valandų įtempto skaitymo autorė stebėjosi: nejaugi ji esanti tokia keistenybė, kad reikalai jai visiškai kitaip atrodo, negu kitiems?..

Straipsniai, kuriuos ji perskaitė žurnaluose, buvę užvardinti maždaug šitaip: "Aš myliu savo vyrą, bet...", "Mano vaikais veda mane iš proto", "Namo priežiūra baigia palaužti mane". Jau iš šitokių antraščių galima susidaryti vaizdą, kokios tos moterys nelaimingos. O ji pati, deja, niekad apie šitoki "nelaimingumą" nebuvo pagalvojusi...

Be abejonės, kai kurie iš tų straipsnių buvę nuotaikingi, juokingi, tačiau, girdi, visas tas nuotaikingumas arba visos tos "bėdos" ėjusios tik vyro arba vaikų sąskaiton.

Tenka, esą, suprasti, kad tų rašinių rašytojos gavo už tai neblogus honorarus — ir paimek tu jas! Bet, čia pat, girdi, norėtusi paklausti: ar jau ne viena iš jūsų nebeįsivaizduoja parašyti, jog esate laiminga?..

Šis atvejis, girdi, galėsių sukelti "revoliuciją priemiesčių sluoksniuose", tačiau ji pamėginsianti kitaip parašyti. Dargi

ji mananti, jog viena kita ir daugiau moterų galėtų būti tokios, kaip ji, kurios sakytų: AŠ ESU LAIMINGA ŽMONA IR MOTINA...

Mano vyras ir aš vedėmės todėl, kad abu taip norėjome. Pagaliau gal jau ir per daug tokių atvejų, kada įvykstančios prievartinės vedybos!

Aš norėjau tekėti už jo todėl, kad mylėjau jį ir dabar tebemyliu. Tai labai paprasta ir natūralu. Mes mylime vienas antrą todėl, kad taip pat natūralu. Mes turime vaikų. Tiesa, jie ne visi buvo užplanuoti, tik pirmutinis. Kiti gi — atvyko vienas po kito — vėliau. Ne per daug jų! Tik penki iki dabar, ir jais mes džiaugiamės! Jeigu, girdi, mes turėsime vaikučių ir dar daugiau (tai labai galimas dalykas) — bus mums dar daugiau džiaugsmo.

Vedybos — kartais yra mėginamasis biznis. Gal kai kam ir nusibostantis, gal ir ne visados, bet kai kuriomis dienomis. Tačiau, kai aš pagalvoju apie praeitį, apie tas dienas, kada aš turėjau raštinę darbą ir stengdavau kaip nors neužrūstinti "boso", nors kartais buvo sunkių valandų darbe, tai nūdienis mano gyvenimas, kaip žmonos, šeimininkės ir motinos — tikras rojus.

Kas man, jeigu rytais atrodau truputį ir apsmukusi kampuose. Mano vyro kampanai — nėra tokie aštrūs ir neužkliūva už manęs. Vaikai? Taipgi, kol turi rankose ar ant stalo ko valgyti — nealkani, taipgi per daug į mane nežiūri.

Kas rūpinasi, jeigu mano baltiniai išplaunami ryte, 10 val., ar po pietų? Niekas, kol aš dar turiu pakankamai rūbėlių vaikams ir kitiems reikalingams pakeisti.

Jeigu, girdi, aš viena sau nutariu, kad turiu sėstelti minutėlę kieme ir šnektelti su kaimyne ir nutraukiu momentui baltinių džiaustymą, niekieno kitų reikalus, tik mano pačios. Aš

Vasaros stovykloms prasidėjus... Jaunoji stovyklautoja Putnams sėlių sodybos židinyje pievoje. Nuotrauka V. Maželio

JAUNUOLIŲ AUKLĖJIMAS

Ta tema kalbėdami, pirmą turime duoti kelias pagrindines pastabas apie jaunuolio amžiaus dvasinę raidą. Šis jauno žmogaus gyvenimo laikotarpis nemažiau reikalingas tėvų ir vyresniųjų dėmesio, negu vaikystės amžius. Jis sudaro trečiąją pagrindinį psichinės raidos laikotarpį, kurį galima pavadinti idealistiniu laikotarpiu. Jis sutampa su lytinio brendimo pradžia nuo 12—14 metų iki 18—19 metų ir baigiasi visišku fiziniu subrendimu, kurį lydi tolygus dvasinis subrendimas. To brendimo metu vyksta svarbūs fiziniai — kūniniai ir dvasiniai — religiniai žmogaus asmens santvarkos pasikeitimai.

Antrasis pasipriešinimo laikotarpis

Prieš ateinant lytiniam brendimui, vaikas tarp 12—14 metų išgyvena taip vad. antrąjį pasipriešinimo laikotarpį — negatyvią fazę. Toks paaušlys grįžta iš išorinio pasaulio į savo paties vidinį pasaulį. Senas, vaikiskas pasaulis griūva, o į suaugusio pasaulį jam durys dar uždarytos. Tuo gyvenimo metu paaušlys blaškosi nerimdamas, ir jame pradeda vyrauti šiurkščios jėgos gerbimas. Jam patinka jėga: jis nori būti karys ar koks nepaprastas didvyris. Betikslis jo veržlumas į veiklą reiškiasi šiurkščia forma. Dėl to tėvai ir mokytojai jį dažnai

Baigė mokyklą. Ponia Charles A. Black, buvusi garsoji dar vaiku būdama filmų žvaigždė Shirley Temple, taiso savo vyriausios dukters Susan suknelę. Septyniolikametė Susan baigė aukštą mokyklą Woodside, Calif. Shirley, dabar 37 metų, dar vis tebeįsako per porą šimtų laiškų iš savo gerbėjų kas savaitę.

esu "bosas" čia, ir tai yra džiugu!

Kiek tai liečia vaikus, tai visiškai natūralu, kad kartais jie pradeda truputėlį dirginti nervus. Kartais aš ir jiems padirginu. Turint juos penkis po kojomis, ypač lietingomis dienomis, kada jie negali išbėgti laukan, truputėlį įkyri, bet — negi išsitaršys plaukus, eisi ir skūsiesi kaimynams, kad vaikai tavę nervina? Tuo labiau, kad aš tuos vaikus begaliniai myliu. Juk netruks laiko praslinkti, jie paaugs, ir mokykla juos praris. Ir tai vieną po kito. Didžiąją dalį dienų jie tenai praleis. Ir aš pasilgiu jų, labai pasilgiu.

Dėl namų priežiūros "sunkumo" aš tik noriu sakyti: "BLA-AA..." Tiesa, to darbo nelabai mėgstu, tačiau ne kiek labiau nemėgau ir nesibaigiančio laisvų rašymo mašinėlėje įstaigoje, pildymo įvairių kortų kortelių (įvairioms kartotekoms) ir t. t.

Namų gi ruošą yra mano darbas. Ir tai pilna to žodžio prasme — mano! Aš dirbu, neįkvodama laiko. O jeigu kada nors ir ko nors nespėju, palieku kitam kartui.

Išvalau kambarius, jie vėl pa-

sidaro nešvarūs. Vėl išvalau. Išprosinau kai kuriuos dalykus šį popietį, kuriuos jau prosinau praeitą savaitę. Ateis laikas (dar kitą savaitę) — ir vėl juos prosysiu. Na, ir kas? Tai ir yra tik dalis viso darbų paketo...

Kol voratinkliai nekabo ant sienų — gerai. Jeigu pasidaro virtuvės grindys kiek nors nešvaresnės — tenka save daugiau prisipausti, išplauti jas. Todėl kitą kartą lengviau išsivalo. Neturiu niekam tuo skųstis, nei džiaugtis. Tai mano darbas.

Trumpai tariant ir viską suvaidiną, aš mėgstu būti tuo, kuo šiandien esu. Todėl ir tie darbai nėra sunku nudirbti, taip lygiai ir tą penketą vaikų apžiūrėti, nes aš myliu. Aš nesu iš tų gerųjų moterų, bet esu laiminga, todėl ir kitų nelaimingais nedarau. Mano vaikai nėra modeliai, bet ir jie taip pat laimingi. O mano vyras? — Niekad negirdėjau jo skundžiantis — Atsilepkite, — prašo autorė, — ir daugiau, kurios panašiomis nuotakomis gyvenate! Junkitės į mano klubą, nes mes

— esame laimingi žmonės!

tė nusisuka nuo savo žaidimų, laugo berniuko, kaip nusisuka r nuo savo lėlių pasaulio. Tuo pačiu metu ir berniukas, kiek vėliau negu mergaitė, pradeda ja bodėtis ir ją niekinti. Jis, pakęs vaikystės žaislus, labiau siai domisi gyvu arkliu, motociklu, automobiliu, lėktuvu, kelionėmis ir nuotykingais jų aprašymais. Jis godžiai skaito Robinzoną, Karl May, Cooperio ir kitų panašias apysakas. Ypač gi jam patinka tuo metu ir šv. Rašto Senojo Testamento aprašyti įvykiai, kaip šv. Juozapo istorija, stipruolis Samsonas ar karaliaus Dovydo gyvenimas su visais žydų tautos karų aprašymais.

Jaunuolio idealizmas

Gražiausias to amžiaus jaunuolio būdo bruožas — jo idealizmas. Jis yra tiesos ir teisingumo ieškotojas, nekenčias melo ir apgaulės. Jis kartais pervertina proto galias ir savo paties sugebėjimus, bet jis drąsiai tikisi surasti gyvenimo prasmę, nuolat statydamas sau klausimus: kas esu? kam esu? ko vertas? ir t. t. Tuo pačiu metu jaunuolis ieško sau konkretaus asmens, kuriame matytų sau pavyzdį, savo idealų įsikūnijimą. Tokį asmenį suradęs, jaunuolis pamilsta jį, tiki ir aukojasi jam. Jis nori matyti savo idealus, įvykdytus jau čia pat tikrovėje. Pasinaudodami tomis jaunuolio brendimo amžiaus savybėmis, tėvai ir auklėtojai gali labai gerai nukreipti jo veiklumą kovai su jo paties ydomis ar silpnybėmis.

Savarankiškumas

Kitas būdingas to amžiaus jaunuolio sielos gyvenimo bruožas yra veržimasis savarankiškumui. Jaunuolis nenori būti vaiku ir jam sunku pakęsti kito valią ir pripažinti vyresniojo autoritetą. Tik kai jaunuolis vadovu tampa jo idealizuojamas asmuo, jis lengvai atsisako nuo savo svajojamosios laisvės, klausio ir vykdo vadovybės įsakymus, nors jie ir prieštarauja būty. Tai labai svarbu tėvams ir ypač dvasios vadams, nes juose dažniausiai susikonzentruoja jaunimo dėmesys. Šiame laikotarpyje prasideda pasaulėžiūrinis apsisprendimas, kuris išsiskiria jaunuolyje dar sunkesnes vidines kovas. Todėl svarbu sudaryti tinkamą atmosferą, kurioje jaunuolis galėtų brandinti savo protines galias, grožio pajautimą, moralinius bei religinius svarstymus. Atsargi ir rimta vyresniųjų pagalba tuo atveju gali daug padėti jaunimui, ieškančiam tiesos šaltinių. Jis yra šiame brendimo laikotarpyje labai kritiškas, bet tai padeda jam neprarasti pusiausvyros ir atskirti pelus nuo grūdų.

Vat. Rd.

Pagal postą ir kepurę. Joy Baker Priest, paskelbdama apie savo kandidatūrą į Californijos valstybės išdininko rinkimus sekančiais metais (1966 m. lapkričio mėn.), Los Angeles mieste bando užsidėti iš dolerių padarytą kepuraitę. Ji yra buvusi JAV izdininkė.

MILŽINIŠKAS PYRAGAS

Ateinančiais metais Rio de Janeiro miestas (Brazilijoje) minės savo įkūrimo 400 metų. Oms išskilmėms brazilų kepėjai planuoja pagaminti rekordiškai milžinišką tortą, tokį didelį, kokio iki šiol pasaulyje nėra buvę. Brazilų kepimo mokyklos įkūrėjas prof. Antonio Araujo specialiai studijavo to torto išmėras ir svorį. Jis rado, kad 1963 metais ispano milijonieriaus Manuel Pena y Conception de Recoro vestuvėms buvo iškeptas 650 svarų svorio tortas. Brazi-

lų tortas bus didesnis ir iškeptas pagal prof. Araujo nurodymus: bus panaudota 500 svarų cukraus, 100 kvortų pieno, 4,000 kiaušinių, 25 svarai džiovintų mielių, 10 svarų (iš 1,800 citrinų) esencijos, 100 svarų džiovintų vaisių, 25 kvortos romo ir 5 kvortos medaus.

Tortas bus papuoštas 500 svarų cukrine mase, Brazilijos vėliavos spalvų. Tortas bus supiaustytas į 24,000 gabalų ir išdalintas išskirmų dalyviams.

Poema... omleto garbei

Vienas iš ispanų mėgiamų patiekalų yra bulvinis omletas, "tortilla de patatas". Ovideo rajono laikraštis paskelbė konkursą poetams, kurie mėgsta bulvinį omletą ir yra pajėgūs jo skoni poetiškai apdainuoti. Konkurso laimėtojas gaus pirmąją 5,000 pesetų (=90 dolerių) premiją, antroji premija — 2,000 pesetų, trečioji — 1,000 pesetų.

Visi konkurso dalyviai bus pavaišinti šviežio bulvinių omletu, kuris, gurmanų nuomone, pats yra poezija.

Terapija ir kosmetika

Vienoje nervų ligų klinikoje Lyono mieste, Prancūzijoje, įsteigta moterų kosmetikos skyrius — grožio salonas ir plaukų kėpykla, nes gydytojas pastebėjo, jog ir sunkiomis nervų ligomis sergančios moterys jaučiasi daug geriau ir lengviau gydos, kai prie medicininės terapijos pridėdami kosmetiškai ir frizūriniai patarnavimai.

Geriausios draugės nedėkingumas

Lenkų "Slow Ludu" rašo, kad pasiturintis lenkas gydytojas, įsikūręs Kanadoje, paprašė savo pažįstamus surasti jam

kandidatę į žmonas Lenkijoje. Kandidatė buvo surasta ir prasidėjo meilė per laiškus, kuri pasibaigė sužadėtinės iškvietimu iš Lenkijos į Kanadą ir nemažos piniginės perlaidos atsiuntimu. Gydytojo sužadėtinė nupirko bilietą ir savo geriausiam draugei, kad ši galėtų pamatyti daugiau plataus pasaulio ir dalyvauti jos vestuvėse. Kanados aerodrome per kelias minutes geriausia sužadėtinė draugę paveržė iš jos sužadėtinę, palikdama ją Kanados žemėje.

Moters, neįvertinusios Beatles, ironija

Ponios Inge Barber, Montreale gamintojos, yra tur būt liūdniausia istorija muzikos pasaulyje. Dar tik vos prieš vienerius metus, 1963 m. spalio mėn., kai ji lankėsi Londone, jai buvo pasiūlyta pasamdyti Beatles pasirodyti scenoje kur nors JAV. Jai tik reikėjo investuoti vos \$1,500. O ji pasakė Beatles atstovui: "Aš nepaįmčiau tų vaikų, jei jūs man duotute juos "Care" pakiete. Jie nepitrauks nė vieno žmogaus". Šiandien milijonai dėl jų alpsta ir jie milijonus dolerių susižeria į kišenes.

Neilinis tuzinas

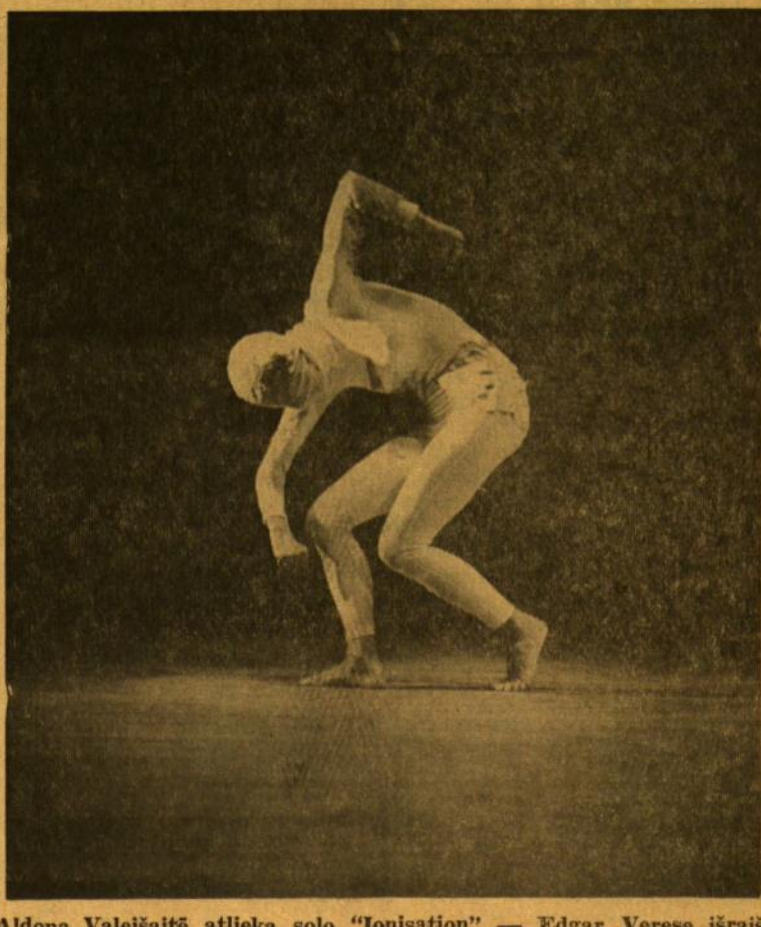
Dauguma gydytojų pataria ištėkėjusioms moterims, negalintioms pagimdyti natūraliu būdu, kad trys, gal keturi, kartai yra maksimalinis skaičius cezariu būdu gimdymų, bet kuriai motinai. Prieš keletą savaičių ponios Kathleen McGarry, gyv. Londone, nustebino mediciniškosios profesijos personalą, susilaukdama 12-tojo kūdikio tokiu būdu. Ji aiškino spaudai, kad jos ir jos vyro nepaprasta meilė vaikams yra išdava tokios gausios šeimos — 12 vaikų per 16 metų, net rizikuojant motinos gyvybę. Ji taipgi pabrėžė esanti Romos katalikė ir nieko nedarytų, kas būtų prieš Dievo valią.

Padaugėjo vedybų

Praėjusiais metais vedybų skaičius pasoko net devyniais procentais. Šiemet JAV-ese būta net 18 milijonai vedybų. 1970 metais laukiama 2.1 milijonai vedybų. Tokiu būdu gero gyvenimo sąlygos tęsiasi (daugiau namų, daugiau vaikų, daugiau pirkimo ir visko sunaudojimo!..)

Aldona Valeišaitė šoka Edgar Verese išraiškos šoki "Hyperprism".

Aldona Valeišaitė atlieka solo "Ionisation" — Edgar Verese išraiškos šoki.